

خيالونه او فڪرونه

سعادتمند ڏک ڏرڻي، خيالي دنيا مې خوشه ده
ورڪه مې دنيا شي، زده به سر و سامان شه ڪر مه

نه چي پڪڙي نه ئي زده به پڪڙي جهان شه ڪر مه
اه زما جانانه زده به بل يو جاتان شه ڪر مه

غور ۾ چي مې زده ڪڻي هر زمان وي ته
ته چه خوا ڪڻي نه ئي زده به داسي زمان شه ڪر مه

محڪه شعر و اتم مې يو ٿور ديار به زده ڪڻي ده
بيان چي ديار نه وي سحر هسي بيان شه ڪر مه

ايم - طارق سحر

﴿ ټول حقونه د مصنف دی ﴾

مصنف:

ایم- طارق سحر

د کتاب نوم:

خیالونه او فکرونه

شمیر:

۵۰۰

بیعه:

۱۲۰ روپۍ

کمپوزنگ:

امیج میکر گرافکس

د چاپ ځای:

دی سن پرنټرز مردان

کال:

مئی - ۲۰۱۰ء

خوړونکي: (۱) پښتو خانګه پېښور یونیورسټی

(۲) ګورنمنټ سیکنډری سکول

لوند خوړ (مردان)

(۳) توحید و سنت پک سنټر لوند خوړ

بازار، ضلع مردان

(تړون)

د محمد شفیع، خلیق احمد او حفصه طارق

په نوم چي د مرګ نه پس به ماته دعاګانې کوي-

او په دنیا به ځمنا نڅښي پاتې وي-

ایم- طارق سحر

اے خلقو!!

زره ورته صفا که، د صفا زرگی خبرې دی
 گوره بیانی گوره د سا زرگی خبرې دی
 ما په پیر احساس او په پیر سوچ سره لیکلی دی
 سترگی دې رنپرا که، د رنپرا زرگی خبرې دی

ایم- طارق سحر

"خیالونه او فکرونه"

ایم- طارق سحر صیب د پښتو ادب یو ښه شاعر
 دی. "خیالونه او فکرونه" د سحر صیب پنځمه
 مجموعه ده. د دې نه مخکې د دشت لاروې، ژوند یو
 سراب، یادونه او دردونه او خالی لاسونه د پښتو شعر ادب
 ښکلا او سرمایه ده.

خوشحال بابا وائي:

د خوشحال خټک لسه عشق گفتمگوی شی
 چي په لوبی کښي شه وی هغه ترې توئ شی
 شعرو ادب د شاعر د زړه آواز وی، د شاعر د
 شخصیت او د ماحول هینداره وی، شاعری د خپل
 چاپیریال عکاسی او آپ بیتي وی شعرو ئیل گران وی
 خو ک یوه ښه خبره هم نشي کولی زړه چي خنګه وی هغه
 رنگ خبرې کوی.

طارق سحر صیب نوې نه بلکه یو زور او تجربه کار

شاعر دے۔ سحر صیب کنبی د فطرت نہ مجازی مینہ زیاتہ دہ انسان دوست انسان دے۔ مینہ او درد ئی لہ ازلہ موندلی دی، دسحر ذرۂ لوبنی کنبی پاکہ مینہ او اخلاص دے خو دا ہم یوہ قاعدہ دہ چي المجاز قنطرہ الحقیقت، مجاز د حقیقت پُل دے۔ سحر صیب د مجاز پہ پوری حقیقت طرف تہ تلے دے، سحر صیب د مجازی مینی نہ پس دنیا او دا ہر خہ ہیخ کنری۔ داسی بنکاری چي د طارق صیب د ذرۂ لوبنی کنبی د مینی، تصوف یو درد دے او ہغہ د شاعری پہ ژبہ راتوئیری۔

"خیالونہ او فکرونہ" کہ ولوستی شی نو وگورئ چي د فنا یو درد پکنبی ډیر زیات دے۔ کہ مونږ ووايو چي سحر صیب یو بزرگ او صوفی شاعر دے نو ډیرہ بہ تیک وی خکسہ چي "خیالونہ او فکرونہ" د مینی، درد، تصوف او فنا یو تفصیل دے

اے بادشاہ د کل جہان، اے اللہ، ژوند، حُسن، مور، اے مالک د جہان، اے وختہ، گناہونہ، دکو خو خلق خہ

شو، کوچ کرہ ئی د تصوف نہ ډک نظمونہ دی۔ سحر صیب نظم، آزاد نظم اور غزل پہ یو بنکلی تسلسل لیکي، الفاظ سادہ، مضمون معنی دار او درد نہ ډک بنکلی د ارمان شاعری کوی۔

زما ارمان در سرہ یوسہ چي خي
بنکلی جہان در سرہ یوسہ چي خي
پریردہ چي گر خم لیونی لیونی
خم در مان در سرہ یوسہ چي خي
د ہسی رسمی عبارتو نو حاجت نشته لنډہ د چي
کہ خوک بنہ وائی کہ بد خو سحر صیب د پښتو ادب یوہ
درنہ سرمایہ دہ۔

ډاکٹر پرویز مہجور

انسٹیٹیوٹ آف پشتو لینگویج

اینډ لیتیریچر پشاور یونیورسٹی،

پشاور پاکستان۔ (۴ اپریل ۲۰۱۰)

﴿يو حثو خپلي خبرې﴾

هسي لافي ويشتل څه معنی نه لری۔ دا کتاب خيالونه او فکرونه ستاسو وړاندې دے۔ د دې نه مخکې (۱) د دشت لاروي (۲) ژوند يو سراپ (۳) يادونه او دردونه (۴) خالي لاسونه۔ ما د پښتو ادب په شاعري کښې ورگډ کړی دی۔ "خيالونه او فکرونه" ځما نوی خيالونو او فکرونو يو تصوير دے۔ دا گز او داميدان، دا کتاب دے ولولئى چې څه مې محسوس کړی او په څه مې زړه درد کوی هغه ما ليکلی دی۔

د ادب او شاعري هم دغه موضوعات وی، ادب او شاعرئ کښې د پيسو او روپو خبرې نه وی د شاعري موضوعات هم دغه عشق، محبت، حقيقي وی که مجازی، دعرش وفرش تحيلات وی خو هر شاعره خپل خپل انداز کښې وئيل کوی۔

يو ځل بيا وایم چې نه انعام غواړم، نه نوم شهرت

غواړم، خو بس د شعر په ژبه مې دغه ليک کړې دے کښې ښه وی نوهم زما او که بد وی نوهم زما۔ د ادب ټيکدارنه يم، ځني خلق ځان منی، بل نه منی۔ او دا څه قران هم نه دے خامخا به غلطی لری، بس دو مره وایم چې څه مې وئيلي او ليکلي دی لږ په غور ئې وگورئ چې څنگه دی۔

د ډاکټر پرويز مهجور صيب او ډاکټر راج شاه خټک صيب ډيره ډيره مننه کوم چې زما د پښتو په ليک وخت په وخت خپل تاثرات ليکي۔ ځکه چې دا يو طرف ته د پښتو ادب ښه پوهان دی او د ډيرو مودونه ځما سره ئې سترگی اشنا دی۔ د مهجور صيب اور راج ولی شاه خټک صيب د زړه د تل نه مننه کوم۔ ورسره د خپل وراره محمد اعظم خټک چې خپل تاثرات ئې ځما په شاعري ليک کړه۔

ایم۔ طارق سحر

شاه ډهنډ، لوند خوږ، مردان

خيبر پښتونخواه، پاکستان۔ (۲۰۲۰-۲۰۲۱ء)

"حُماد تره یو خوشخبرې"

زه د خپل خوږ تره په غیږه کښې لوئې شوی یم۔
ماته د خپل تره احساسونه د نزدې نه ښکاره ښکاری، حُما
تره یو غلې خو پوهه انسان د مینه او درد ئې مینه او
درد ئې ازله راوړی دی دنیا هیڅ کنړی دا هر څه ورته فانی
ښکاری د فنا ډیرې خبرې کوی یو ډوب احساس لری۔ په
دنیا او زمانه ئې ژور نظر د مینه ځکه خو شاعر د مینه۔ یو
رسمی انسان او شاعر نه د مینه بلکه یو ریښتونی انسان
او شاعر د مینه۔ د کائناتو د هر څیز نه ډیر ژر اثر اخلي، د
معمولی څیز تل ته کوزیږی۔ طارق سحر صیب یو پاک،
پوهه، صوفی او ر مینه ناک انسان د مینه او شاعری ئې د
دې خبرونه عبارت د مینه۔

په مینه

محمد اعظم خټک

د زرعی علومو طالب علم هزاره یونیورسټی

خیبر پښتونخوا، (27-03-2010)

«اے بادشاه د گل جهان»

اے بادشاه د لا مکان، اے بادشاه د گل جهان
چاته ورکړې بادشاهي، څوک د لارې فقیران
څوک ادلي د کره خالقه! څوک ادلي د کره مالکه!
د بدبېه د چاته وکړه، څوک خزلې د ډهیران
څوک بدرنگه د مینه پیدا کړه، خواران هسي درسوا کړه
څوک سپوږمۍ د خوار لسمي، څوک شو ستوری د آسمان
څوک له ډیرې بدې ورځې، نه په لاره تللي نشي
څوک د مست هسني پیدا کړه په هوا کښې وی روان
څوک د دومره ډیر ماږه کړه چي دعوه د خدای کړی
څوک دې درپه در سوالگری، د تکرې پسي حیران
څوک له ډیرې دانائی دې ارسطو او افلاطون کړه
څوک په هیڅ د پوهه نه کړه لیونی خیرې گریوان

خوشحالي د چاته ورکړه مستانه په جهان گرځي
 څوک ژړيږي همه عمر په خپل ځان پسې پریشان
 چاته ورکړې عزتونه، عجيبه غوندې ئي شان
 څوک ذليله بے نوا کړې په ژوندون باندې ستومان
 څوک آزاد وي بي مهاره، نه په پوزه ئي پيزوان
 څوک د بند په بند بندې کړې هميشه وي غلامان
 زه سحرچي دي، کتاب د جهان لولم
 نو زرگي دردونه کاندې، بيا خپل شعر کړم بيان

اے الله !!

ته له زمکې نه خواږه پيدا کوي
 ته له زمکې نه تراخه پيدا کوي
 ته ميزبان د مخلوقاتو ---
 دوی له پاره ته هر څه پيدا کوي
 اے خالق! تا اوښونه ژوندون جوړ کړو
 ته له زمکې نه اوبه پيدا کوي
 ستا آسمان کښې ډيوه بله ---
 بيا په شپه کښې ته تياره پيدا کوي
 يو سور اوږد پکښې کيښودو پخپله
 ته له زمکې نه ساره پيدا کوي
 هيڅ طاقت په چا کښې نشته چې پيدا کا
 هر څه زمکې نه هم ته پيدا کوي

عجيبه د تا خلقت دے ورته گورم
 خه خو لوي او خه واره پيدا کوي
 نيغ خو نيغ دی تا پيدا کړه
 له دې زمکي نه کاره پيدا کوي
 سحر نشي ستا ثنا بيانولې
 له بد رنگونه ته ښه پيدا کوي

ماکښ مهمان رسولښ!
 قافلي ځي او راځي، يو پکښي زه نه يم
 ماکه جانان رسوله، ماکه مهمان رسوله
 دامې په زړه دے ارمان چي ستا کوڅي ووينم
 اے مهربان رسوله، ماکه جانان رسوله
 په تصور کښي چي ئي، د زرگي سر کښي چي ئي
 د مديني کوڅو کښي، ماکه ميزبان رسوله
 چي صرف يو واري، زه ستا ديدار وکړمه
 د نبوي په صحن، يو ځل دربان رسوله
 چي زړه قرار ومومي، چي زړه بهار ومومي
 ماخپل ديدار له بوڅه، عظيم الشان رسوله
 ماخپل ديار ته بوڅه، ماخپل مکان ته بوڅه
 له تانسه لرې لرې، يم پریشان رسوله
 دامې په زړه ارمان دے چي ستا کوڅو له درشم
 واوره کلام د سحر، د زړه بيان رسوله

غزل

ستړې مې زرگي کړو ستا پوښتنو ستا غوښتنو
سترگي مې ړندې شوې، ستا د لارې په کتنو

هيڅ به پکښې نه وو، پکښې ته به او سيدلې
اوس زخمې زخمې دې د فراق په سرو داغونو

ستا موندل زما ارمان وو ستا وصال زما ارمان وو
سوي سوي غوندې ښکاري ياره ستا په ارمانونو

ډير ظلمونه کړي اې ياره ستا فراق زه ليوني کړم
زه مې ستړی شو دلبره! ستا په ډير انتظارونو

نه پوهيږم، نه پوهيږم ښه او بد نه نا خبره
د خپل حال نه نا خبره، په دلو دلو ظلمونو

تا هرځای کښې لټومه، تا هر وخت زه يادومه
مې پيدا په زړه کښې درد کړو ستا غمونو ستا يادونو

څه خواهش او څه ارمان شوي څه ځان او څه جانان شوي
زندگي د ټوله څار کړه د خپل يار په حسرتونو

د سحر د زرگي مينه، د سحر د زرگي اوردې
اوښکي ځي زما د سترگو مې له مينې د دردونو

کوچ کره!

دا دنييا د اوسيدو ننه ده اوس کوچ کره
هر طرف ته شرمخان، او بلاگان دی

ته به وائي چي انسان دے ته به وائي مسلمان دے
په ظاهر کېږي وی انسان، دننه گران دی

ماتوی دې که ته ورغلي په مخه
په ځنگل کېږي ته به وائي چي پرانگان دی

دا انسان د څه انسان؟ ډډه ډډه که له ده نه
خپل مطلبه، بے خلوصه، خود غرضان دی

لار شه، لار شه په خپل لوري، خپل منزل ته
د دې پاتې دنييا گي داپتننگان دی

اژدهاغوندي چيچل که، لکه سپي غوندي دایل که
څه سگان دلته اوسېږي دلته تور تور باماران دی

دا دنييا دوسيدو ننه ده سحر
څه ورځه ته ترې سفر که، فرعونان دی

غزل

شعر نه دی، مافکرونه راټول کړي
ده یو څپیکه دزرگی مي، ما دردونه راټول کړي

مي جانان کوی ظلمونه، نه کړي ميني سره مينه
هسي حال وئيلي نه شم، مي خيالونه راټول کړي

هسي ننه دی دا ممي دی د زړه خبرې
څه مي آه --- څه فريادونه راټول کړي

خلق نه کوی بل چاته، دزرگی پټې خبرې
زۀ ئي وائمه هر چاته، ما رازونه راټول کړي

د سحر د زړه خبرې د سحر د خيال خبرې
څه خوږې دی ما خواږه خواږه سوچونه راټول کړي

فقيران

واوړه ملنګانو نه، واوړه فقيرانو نه
 څنګ کره غريبانو نه، څنګ کره درويشانو نه
 دا ولــــــى الله وى، دا خــــــو اهــــــل الله
 مئين په دوى الله وى جداله گدايانو نه
 نــــــزدې دىــــــر دالله وى دا حبيــــــب الله وى
 خپل زړګى ته ګوره، بيا واوړه غريبانو نه
 آزار که شو آزار به شي خوشحال ساته اے ياره دا
 مه چيره دامه چيره، واوړه ملنګانو نه
 سپک نظر پرې مه ګوه، کم نظر پرې مه ګوه
 عام نه دى خواص دى، دا درب دوستانو نه
 سحر هم ډير حقير دى سحر هم يو فقير دى
 لري اميرانو نه، دى فقيرانو نه

غزل

تير وختونه لږ رايا د که، دلبر با زما د زړه وى
 لکه گل غونډې بڼاسته وى خومره ښکلي خومره بڼه وى
 خومره ښکلي ښکلي ته وى، خومره ښکلي ښکلي زه ووم
 ټوله مينه مينه زه ووم، ټول اوبه اوبه به ته وى
 زما زړه کښي اوسيدې به، مي په خيال کښي اوسيدې به
 مي د زړه دننه ته وى، مي بهر به ته په خله وى
 زما زړه به بي قراره، مي به زړه وو بي مجاله
 سترگو ستا پسې ژل به، مي په خوا کښي چي به نه وى
 زړه مي غواړي دلربا تا، زړه مي غواړي تير وختونه
 چي په خوا کښي مي هم ته وى او وختونه ټول زاړه وى
 فاصلي وختونو راوړى، ته جدا شولي له مانه
 تير وختونه را په زړه که، چي به ته وى اوبه زه وى

نیمه لاره کښې دے پرېښوم، سمه لار رانه خطا شوه
 وخته بیا په بیرته راشه، څنګ بناسته وے
 ټوله شپه به ماسره وو، ستا فکرونه
 زه به وینم وومه ستا یاد کښې، ته اوده وے
 تیر وختونه راپه یاد کړه د سحر د زړه د پاره
 ولي لرې شوې لمانه، چي به زړه کښې ماسره وے

﴿ غزل ﴾

تارپه تارپه دی اعضاء شی، ذرې ذرې به شي
 هرپیوند به دې جدا شی، ذرې ذرې به شي
 هغه خای کښې به بندې شي نه به لار لری نه ور
 وجود به دې بي ساه شی، ذرې ذرې به شي
 گيا به ترې زرغون شی، دا ستا بکلی وجود نه
 چینجی به پرې لگیا شی، ذرې ذرې به شي
 عمرونه به تیرېږي، تورو خاورو کښې به پروت ئي
 ژوندون به په صحرا شی، ذرې ذرې به شي
 داهر څه خوب و خیال دی، هوا غوندي تیرېږي
 ژوندون به دې هوا شی، ذرې ذرې به شي
 ته وائي دازما دی، داستانه دی اے یاره!
 هر څیز به د بل چا شی، ذرې ذرې به شي
 سحر! بیا به پروت ئي، په یو خوشي بیابان کښې
 جدا به له دنیا شي، ذرې ذرې به شي

بیابه وی یاری چرته!

بیادا ورځي شپي چرته، بیادا زندگی چرته
 بیابنکلي لمحې چرته، بیابه دا ځوانی چرته
 یو وارې راغلي یو، بیازندگی نشته دے
 بیابه د چرچې چرته، بیابه وی وختی چرته
 سپک هیچاته مه گوره خوده فانی دنیا
 بیابه څوک مومی چرته، بیابه جانانی چرته
 ماسره یاری وکړه، نن د یارې ورځي دی
 بیابه دلبری چرته، بیابه وی یاری چرته
 پورته خپلې سترګې کړه، نن د ځوانی ورځي دی
 بیابه وی ځوانی چرته، بیابه بندگی چرته
 بیاکه ډیر ډیر وژارې، زمکه آسمان وگورې
 نه به ارمانی چرته، یم به زندانی چرته

بیابه تلله راتلله نه وی، بیابه زه او ته نه یو
 بیابه زندگی چرته، بیادا هیستی چرته
 ورک به شو فنا به شو، د یادو دلریا به شو
 بیابه خوشحالی چرته، بیابه دامستی چرته
 بیافسوس افسوس به شي، بیارمان ارمان به شي
 بیابه خوشحالی چرته، بیادا سپرلی چرته
 مینه مینه مینه شه، حسن حسن حسن شه
 بیابه رنگیني چرته، بیابه دا خوبی چرته
 وایه ئې په شعر کې نن د ځوانی ورځي دی
 بیابه وی سحر چرته، بیابه شاعری چرته

اے جانانہ!

دا ستا عجيبه مينه، ما جدا ساتي له ځانه
 جدا چي زه له تايم، زه به مړ شم له ژرانه
 زما دلبر با ته ئي اے زما محبوبا ته ئي
 راجخت مي کړه خپل ځان ته، اے زما بڼکلي جانانہ
 فراق کښي عمر تير شو، زه جدا يم له تانه
 نزدې مي که خپل ځان ته، جدائي ده ډيره کرانه
 ته هسني په خله وائي، مينه نه لرې په زړه کښي
 دا مينه داسي نه وي، هسي وائي له زبانه
 په زړه باندې پر تي دي د سحر ډيري خبرې
 دا څنگه مي جانان ئي، ما جدا ساتي جانانہ

"ژوند"

بڼکلي زندگي وه هسي تيره شوه
 رنگينه مي قيضي وه رانه هيره شوه
 يورم ئي په مخه، طوفانونه وو
 ژوند توره سيلبي ده راچاپيره شوه
 ماوې اے زرگيه! ته خوشحال به ئي
 واري کړو خطا رانه، ساه مي تيرو بيره شوه
 خو ورځي ژوندون وو، رانه تير شولو
 بڼکلي زندگي وه د مرگي په جال کښي گيره شوه
 بڼکلي مي ځواني وه، خوشحالي وه بهارونه وو
 راغله خزانونه، راته سپوره شوه
 سحر وو مازيگر شو، توره شپه شوله
 قيضي د ژوندانه آخر کښي نوره شوه

﴿رباعی﴾

ده چرچا د دولتونو
 ده غوغا د حسد اوبونو
 اوس تاش مال دولت قبلي پری
 ده هواندن فرتونو

شعر دے، حکمت دے، فلسفه او میننه میننه ده
 زړه زما پوهیږی د دانښه زړگی خبرې دی
 ډیر خلق می ولیده، ما ډیره دنیا ولیده
 سحر د لته آښه دے د آښه زړگی خبرې دی

"اوسنی خلق"

میننه له خلقو تلی، وفا له خلقو تلی
 احساس ئی مرغوندي دے پروا له خلقو تلی
 هسي بتان بتان دی، لکه حیوان حیوان دی
 پروا څه نشته پکښی، پخوا له خلقو تلی
 څه خود غرضی غوندي دے، او څه لوی غوندي ده
 څه مخ مخی غوندي دے، بکلا له خلقو تلی
 څه پریشان د دنیا، څه سودایان د دنیا
 حسن و ادا نه لری، ادا له خلقو تلی
 داد پیسې دنیا ده، داد مادی دنیا ده
 بکلی سحر ئی نشته، سبا له خلقو تلی

"رباعی"

تـــه لـــوئـــی کـــوې پـــه خـــه خـــه
تـــه مـــتـــی کـــوې پـــه خـــه خـــه
نن بـــه ئـــی سبب بـــه نـــه ئـــی
بیا شوخي کـــوې پـــه خـــه خـــه

"رباعی"

ســـنک د لـــی پـــه جـــه ان شتـــه
د لـــی پـــه جـــه ان شتـــه
کـــه خوک هـــر خـــه هـــر خـــه وائی
بـــه یـــاری پـــه جـــه ان شتـــه

انسان ته!

راغلي ئې ته خه له اوس په گډو وډو سر ئې
حقيقت نه ځان خبر کا، دا ته ولي به خبر ئې
دالړه زندگي ده، دلته دم په دم نظر که
گريوان کېني سر دننه کړه دا ولي ته خود سر ئې
قرآن کېني خو راغلي دي لا ليعبدون
دنیا باندې سم پروت ئې نه مسلم ئې نه کافر ئې
سم کته ئې که وگورې ته وخت نا وخت چلېږي
د علم په رڼا کېني که ته وگورې نو خبر ئې
انسانه! ځان خبر که دا خو هسي ژوندن نه ده
ظاهري باطن کېني ولي دا غيارو برابر ئې
کډو ورسره نه شي ته تنهاله خلقو بڼه ئې
په فرق ته راغلي ته سحر ئې ته به تر ئې

﴿ دنيا ﴾

ته گورې نه دنيا ته دا دنيا د اوسيدو نه ده
او گوره دنيا ته، دا دنيا د بڼه کيدو نه ده

لويديز کي واره دي، ځنگله، ځنگله دي
تلي ترې ايمان د د دنيا د رغيدو نه ده

ته چي څه کوي وگوره، دا خو زندگي نه ده
نقش به خامخاوي، زندگي د هيريډو نه ده

څه لره راغلي يو، او څه چاري زمونږه دي
نه پوهيږي خلق، دا دنيا د پوهيدو نه ده

څوک هم داسي نشته، چي د چا اوښکي هم اوچي کړي
بچ څه له دې خلقو، دا دنيا د لکيدو نه ده

هر څه دې پريښودي دي، د خيال کوڅو له تلي ئي
ژاړه ژاړه ژاړه دا دنيا د ځنډيدو نه ده

هله به شي پوهه چي دا بڼه ورځي دې تيرې شي
پاتې به ته نه شي دا دنيا د بچ کيدو نه ده

ځکه شعروايمه، نازک زرگي مي درد کوي
کوم طرف ته لاړشو دا قصه د اوريدو نه ده

شکل د انسان وي، خو دننه يو حيوان وي
رنگه به وي رنگه، دا دنيا د جوړيدو نه ده

هسئي فريادونه کړم، زه سحر آهونه کړم
ورانيري، تباه کيږي دا دنيا د بڼه کيدو نه ده

غزل

تشه خله، تشه خندا ده، ربتیا پاتې نه دی
 دا څنگه چل دے، څه دنیا، څوک د چا پاتې نه دی
 په لباسی خندا، یارې، خپلوې به څه کړې د چا
 د زړه خپلوې، یارې، وفا او اشنا پاتې نه دی
 پخوا به وې رېښتیني مینې، سم د خاورو خاورو
 اوس خو قیصې د اشنائي او وفا پاتې نه دی
 زرگونډه خوږ، مینه، اخلاص تلې دی
 زړه کېږي دنیا ده، خوشحالی او خندا پاتې نه دی
 هغه ساده ټکلي او پاک وختونه څه شو یاره!
 سحر! زړونه همه سخا دی، څه بناست او ټکلا پاتې نه دی

غزل

لارې لارې د بـل چـا شـوې
 همیشـه لـه مـا جـدا شوې
 زړه دې پـر رـبـه و د م یـ وازې
 دلـر یـا د ا تـه د چـا شـوې
 ز مـا د ا ط مـع خـو نـه و ه
 تـه خـو د ا سـي بـي و فـا شـوې
 س تـا مـي ط مـع د و فـا و ه
 دلـر یـا! تـه خـو پـه شـا شـوې
 دلـر یـا! تـه خـو ز مـا وې
 خـو د غـر ضـه مـحـبـو بـا شـوې
 د ر کـتـي نـه شـم د لـبـرې
 د ر قـیـب خـنـي پـه خـوا شـوې
 د تـه و ل عـم ر غـم دے ر ا کـر و
 د ا چـي بـل تـه پـه خـندا شـوې
 تـا خـا ط ر ز مـا ا و نـه کـر و
 د ر قـیـب سـر ه پـخـلا شـوې
 اے سـحـر! تـه ر سـوا شـوې
 وې تـنـه ا و بـه تـنـه شـوې

غزل

که ته افسر شولې نو خه به اوشی
 که د آسمان غوندي هم بر شولې، نو خه به اوشی
 د گل ژوندن خو کورې، دوه ورځي وی
 که ته دلبر شولې، نو خه به اوشی
 دې زماني کاله وفا کړې ده
 که بحر و بر شولې، نو خه به اوشی
 نن دې اختیار، سبا به نه وی اختیار
 که ته نوکر شولې، نو خه به اوشی
 که ټول وگړي هم په زړه کني ځاني کړي
 که ته چاکر شولې نو خه به اوشی
 مينه به وی، ژوندن به نه وی مدام
 که مي ځيگر شولې، نو خه به اوشی

له نظر بازو به نظر لارشی
 که به نظر شولې، نو خه به اوشی
 له رنډ او ورځي پسي شپه رادرومي
 که ته سحر شولې، نو خه به اوشی

يو څرگاندی والا

لوییه خدایه، لوییه خدایه، څره دې راکړه
 څره دې راکړه، په دے لوییه خدایي کښي
 څر دے راکړو، څرگاندی زما نصیب شوه
 خواره، خواره برخه، په دے لوییه دنیا کي کښي
 زما د خیتي رزق، زما د بچو رزق
 تا ایښي لوییه خدایه، مې د څر په چالا کي کښي
 که جوړیم، که ناجوړه، زه بوجونه چلوومه
 ډکوومه، تشوومه، څرگاندی، په بیماري کښي
 بچی زما په طمع، ټول کور ځما په طمع
 ته رزق ورکوي په د څر په مزدوري کښي
 رسوا غوندي کوڅو کښي، عاجز غوندي کوڅو کښي
 لوییه زندگی زه تیرومه، په وړه غوندي گادي کښي
 دا ستا ټول حکتمونه، دا ستا ټول دی رازونه
 د څه کمي دي تا سره، په لوییه بادشاهي کښي

شکر شکر شکر دے، خیر به مې په دے کښي وی
 زړه مې دے مائل تاته، پخپله فقیر ئي کښي
 څره زما نصیب ده، څرگاندی زما نصیب ده
 خوشحال په عاجزي یم، په ستا په خدایي کښي
 هر څه ستا له لوري، که فقیر او که محتاج یمه
 ایښي فلسفه دے دانسان په غریبي کښي
 هر انسان ته گورمه سحر د زړه په سترگو
 زړه ځما نور پری خدایه داسي زندگی کښي

----- خلق څه شو -----

اے لارو کوڅواله تانسه خلق څه شو
ورک شوی چرتنه تلی له دنیا نه، خلق څه شو

پراته دی تورو خاورو کښی څه غږ کولی نشی
فنا شو همه لایل له هر خوانه، خلق څه شو

پراته دی مقبرو کښی، څلی څلی خلق ښکاری
پراته دی هلته غلی، دے فضا نه، خلق څه شو

فانی غوندې دنیا ده، عجیبه دا بی وفاده
دنیا نه خلق څه شو، دے هوانه خلق څه شو

راځی او ځی په مخه، له دنیا نه فنا کیږی
چی ناست به می په خوا وو می د خوانه، خلق څه شو

وفانه کوی چا سره، دا څه رنگ محبوباده
سحر او ایبه! وایه دلریانه خلق څه شو

وفا وفا

وفا وفا شه په ما، ما سره مینه وکړه
ته می ذره ئی ښکلا، ما سره مینه وکړه

ژوندن خو تیر شه، په ارمان او په فراق
ته دلریا ئی ځما، ما سره مینه وکړه

ارمان ارمان دې کړمه، پریشان پریشان دې کړمه
ځما نیمگړې دنیا، ما سره مینه وکړه

د درملنگ دې یمه، د در فقیر دې یمه
خیرونه غواړم له ته، ما سره مینه وکړه

ژوندن فانی دے یاره، لږ خو می خواله راشه
بیابانه نه یم اشنا، ما سره مینه وکړه

رنځور دے کړم دلریا، نازک دے کړمه ښکلا
وړې دې نشم جفا، ما سره مینه وکړه

سحر سحر یمه زه، ورمه ورمه یمه زه
اے د گاونو سبا، ما سره مینه وکړه

څه بڼکلي زمانه وه

دا کومه زمانه وه کومه شوه زرګۍه لېر اriad که
 څه بڼکلي در دانه وه ورکه شوه زرګۍه لېر اriad که
 هواګانې شوې بدلې، فضاګانې شوې بدلې
 ته وګوره هوا ته، هوا هم چپه شوه زرګۍه لېر اriad که
 یو نور وولې آسمانه، خدائی راوړیدلو
 نور تم شو کیر چاپیره توره شوه زرګۍه لېر اriad که
 کپړه وړه دنیا ده، ترڅه ترڅه فضا ده
 څه بڼکلي زمانه وه، زمانه عجیبه شوه زرګۍه لېر اriad که
 ځوانی وه خوشحالی وه د غمونو درک نه وو
 ډیوه د زندګۍ رو رو مړه کیږي تته شوه زرګۍه لېر اriad که
 سحر! هر څه لاره، زندګۍ دې فنا کیږي
 څه! څه! له دې دنیا نه دا دنیا بدله شوه زرګۍه لېر اriad که

دنیا څه ده!!

دنیا څه ده غر لڼه ګټې چلول دی
 پښه دروغو خفنه زړه خوشحالول دی
 دنیا څه ده، د غمونو غم ځاننه ده
 خنډیدل هسې په ځان پسی خنډل دی
 خدائیګو هسې بي وقوفه دا دنیا ده
 وسیدل چرته دنیا کښې، ورکیدل دی
 دلته څوک هم پاتې نه دی که څوک وائی
 څوک راځي پښه دې دنیا، او د چا تلل دی
 زه ماشوم وومنه تته وګوره اوس زوریم
 هسې باد پښه شان، رو رو فنا کیدل دی
 که تته هر څه څه وکړي، هیڅ هم نشته
 مرګ چي راشي، ټول هر څه دلته بانیل دی
 اے سحر! دنیا پرېږده خپل خالق لره مائل شه
 دنیا څه ده هسې ځان سترې کول دی

پريږده چي ژاړم

زړگي مي ډک دے ډير له غمه، پريږده چي ژاړم په سلگو سلگو
 سترگي مي ډکي دي له نغمه، پريږده چي ژاړم په سلگو سلگو
 خما جانان زما ياديږي، مي د زړگي نه نو بهيږي
 د ياريادونو کړم به دمه، پريږده چي ژاړم په سلگو سلگو
 زه ناخبره يم له خانه، هوش مي وتلي له ارمانه
 خبر له راشه مي همدمه، پريږده چي ژاړم په سلگو سلگو
 طبيب د زړه مي چرته نشته، زخم مي ډير دے گل بدنه
 مرمه زه داسي بي مرهمه، پريږده چي ژاړم په سلگو سلگو
 ستا بڼکلي مخ مي نه هيريږي، خما زړگي کله صبريږي
 زما د زړه بڼکلي گلغمه، پريږده چي ژاړم په سلگو سلگو
 چي طمع پري مي شي له تانه، چي ستا يادونه نه کړم
 ماته ته لار وښايه سمه، پريږده چي ژاړم په سلگو سلگو
 زه ستا د ظلم نه يم، زه ستا د زور نه يم
 ستا ظلم زور به يادومه، پريږده چي ژاړم په سلگو سلگو
 ته د سحر د زړه جانان ئي، ورته زړگي کښي خومره گران ئي
 ئي ته خما په زړه دننه، پريږده چي ژاړم په سلگو سلگو

هغه بڼکلاڅه شوه

ستا د مخ بڼکلاڅه شوه ټوله درنه تلي ده
 ستا بڼکلي رنډاڅه شوه ټوله درنه تلي ده
 ستا هغه بڼکلاڅه شوه، مخ دې مړاوي شوې دے
 ستا دخلي خنداڅه شوه ټوله درنه تلي ده
 سم به موسيدلي ته، ټوله مينه مينه وے
 ستا د زړه وفاڅه شوه ټوله درنه تلي ده
 تاپرواد چانه کړه خومره لا پروا به وے
 نن هغه دنياڅه شوه ټوله درنه تلي ده
 وجود دې راكور شوې دے، مړاوي مړاوي شوې دے
 د ژبي دې وينځه شوه ټوله درنه تلي ده
 ورکه دې بڼکلا شوله، ورکه دې خندا شوله
 سحر استا اداڅه شوه ټوله درنه تلي ده

دا ولي!

دا ولي يو انسان، د بل انسان د پښمن شو
بدرنگه، بدصورتته شو په خوي باندې پښمن شو

لقد خلقنا الانسان في احسن التقويم
الله خو داسي کړي دي، په خوي باندې خيچن شو

ساده غوندې دنيا وه، ساده غوندې ژوند وو
خلا د چمن ورکه شوه ويرانه دا چمن شو

اورونښه دي ورپري د حسد د فرييب
رښتياؤ نه خالي، خالي د زړه وطن شو

سر سبز وه شاداب سحر گلان گلان وو
هميش چي په بهار وو نن وگوره گلخن شو

محبوبه په بام نه وي

دا دوران به مدام نه وي تورو خاورو له به ځي
دا ژوند به انعام نه وي تورو خاورو له به ځي

دا چي ته ورسره ناست ئي، مشغوله که له دلبرو
ميسر به گل قام نه وي، تورو خاورو له به ځي

سبا به خوشي دا محل وي، تنهائي به پرې خوره وي
محبوبه به په بام نه وي، تورو خاورو له به ځي

دا چي ته ئي په غټو وينې، چي تشيري او ډکيري
ډکيدل به مدام نه وي، تورو خاورو له به ځي

کله سحر کله ماښام وي، سلسله د ژوند روانه
هميشه به ماښام نه وي، تورو خاورو له به ځي

مورته!!

تورو تیرو کښې رانه ډوبه شولي

تا به زه چرته گورم

زه دلته سپو وخورم-----دلته زمرو وخورم

ماله ارمان راځي-----ماله ژړا راځي

دنیا کښې نه ئې چرته-----

میانډې بیا چرته راځي-----

خوئندی بیا چرته راځي-----

دا خو-----

یو وخت وی تیر شی

څه دلریا وختونه-----

وی محبوبا حیسنه---

زما نه نه هیږیږی

زما زړگی خوږیږی

بغیر له تا یوازې-----

زه ستا لټون کوومه

زه ستا-----

سوچونه کوم

په هیڅ یو ځای کښې نه ئې

ته خاورې شوی مورې!

هر څه دی-----خوشی خوشی

هر څه ساړه ساړه دی

ډیر ستا یادونه راځي

ډیر ستا دردونه راځي

مورې!-----

زما د زړه نه نه ځي

زما د خیاله نه ځي

زما نه نه هیږیږی-----

زما نه نه هیږیږی-----

زما نه نه هیږیږی-----

== هرڅه د بدل بدل ==

ګرانه زندګۍ شوله هرڅه د بدل بدل
ټوله بڼدګۍ شوله هرڅه د بدل بدل

هسئي څوک خپلوی نه کا، هسئي څوک یاری نه کا
څنګه زندګۍ شوله، هرڅه د بدل بدل

رسمونه رواجونه دي، هسئي دے تړون تړون
ټوله ګندګۍ شوله هرڅه د بدل بدل

په ژبه کېښي شکرې دي، د زړه دننه خیرې دي
بڼه ترې ملنګۍ شوله هرڅه د بدل بدل

هسئي بس دېښان سرهېښان یو ځای کولے شی
څه کړم معامله، ټوله زنګۍ شوله هرڅه د بدل بدل

بے طمعۍ ته بڼه کوه، بي بدلي هرڅه کوه
بيابڼه زندګۍ شوله هرڅه د بدل بدل

نور لسه زړونو وتي دے دننه ده تياره تياره
زړونو کېښي تنګۍ شوله هرڅه د بدل بدل

اے سحر! چاته وائي خلق خو هيڅ نه آوري
زندګۍ نه، دورنګۍ شوله هرڅه د بدل بدل

۱۱۱۱ نادانان ورته خوشحاله ۱۱۱۱

ژوند عجبه ننداره ده
 ژوند خوږه غوندې قصه ده
 ژوند عجبه مسخره ده
 په رکاب باندې دې پښه ده
 په ساعت کېنې به ژوندی ئې
 په ساعت کېنې شنه خزه ده
 ته به وائی ژوندن ډیر دے
 خو چې کوری یو لمحہ ده
 په ساعت کېنې به ماشوم ئې
 خومره زردې شونډه شنه ده
 هرڅوک دا وائی چې زه یم
 څلي څلي ئې د خاورې، یو نره ده
 خومره زړسې راوینن شی
 ژوند د خوب یوه جوتپه ده
 نادانان ورته خوشحاله ----

دا هوښیارو ته پنجره ده
 د دنیا هیڅ حاصل نشته
 یو فریب یوه دھوکه ده
 اوس به وی سبا به نه وی
 د اوبو یو غلغلہ ده
 دا ورپړی کله کله
 د باران یوه شیبہ ده
 په یو دم کېنې هرڅه پاتې
 د سحر یوه لحظه ده

د کوڅو نه خلق څه شو

چې په کوڅو کېنې گرځيدل به هغه خلق څه شو
په ځان غرا چې، نازيدل به هغه خلق څه شو

چې په کورونو کېنې به ناست وو خپل ژوندن به ئې کړو
چې د يو بله څاريدل به هغه خلق څه شو

پته ئې نه لگې چې څه شو، چرته تلې، څه شو
لارو کوڅو کېنې خنديدل به هغه خلق څه شو

ساده ساده به وو، ژوندن به ئې ساده کولو
چې د يو بل نه څاريدل به هغه خلق څه شو

هيڅ ئې په خيال او په زبان کېنې کړلېچونه نه وو
چې ئې صففا صففا وئيل به هغه خلق څه شو

اوس راشه وگوره دنيا د دروغ ژونو شولې
چې به خبره ژریدل به، هغه خلق څه شو

چې په لمنو به ئې اوښکې وچولې د بل
په هر انسان چې خوریدل به هغه خلق څه شو

اوس خو دنيا د بې حياؤ اور بې شرمو خلقو
چې د حيا نه شرميدل به هغه خلق څه شو

ولې افسوس کوي سحر، ته د تلو خلقو
چې د هر چا قريانيدل به، هغه خلق څه شو

اے خلقو!

چي په الله باندې ډير گران وو هغه دين موڅه کړو
چي محمد ئي قدر دان وو هغه دين موڅه کړو

څوک ئي پروانه لري، دين څه وي، مذهب هم څه وي
چي پري مټين علي، عثمان وو هغه دين موڅه کړو

ځان ئي لوگي کړو خو باطل ته ئي سرتيت نه کړلو
چي پري قربان حسن حسين وو هغه دين موڅه کړو

په ډيره گرانه ئي ساتنه او پالنه شوه
چي پري مټين ټول صحابا وو هغه دين موڅه کړو

ډکه دنيا کښي به يوازي او خالي لاسونه
چي ئي پري څار کړله دنيا، څه بزرگان وو هغه دين موڅه کړو

دا خو څه ټوقې مسخري نه وې تا ټوقې کړلې
دارا ليرلي پاک سبحان وو هغه دين موڅه کړو

دا خو جبرائيل د اسمانونو نه د لرې راوړو
محافظان چي ئي نبیان وو هغه دين موڅه کړو

اے د گلو باغه گلستانه!

اے ځما وطنه پاکستانه! اے د گلو باغه گلستانه!
څار شمه له تانه، يم له تانه زه قربانه

ستا پاکو او بونه، ستا د پاكي خاورې نه
ستا د پاكي زمکې نه، ستا پاكي غلي نه
ستا د دنگو غرونو نه، ستا هرې چيني نه
ستا ټکلي صحرا نه، ستا د هرې شگي نه
تن ځما پيدا دے، دا ستا ټکلي هوانه

اے ځما وطنه پاکستانه! اے د گلو باغه گلستانه!
څار شمه له تانه، يم له تانه زه قربانه

ستا د پاكي زمکې نه پيدا مي مور وپلار دی
ته زمونږ وطن ئي زمونږ زړونه په قرار دی
جذبې د محبت مي، په زرگي انبار انبار دی
ستا د ټکلي زمکې، احسانونه په ناتار دی
گران ئي په مونږ ځکه له همه گردي دنيا نه

اے خُما وطنه پاکستانه! اے د گلو باغه گلستانه!
خُارشمه له تانه، یم له تانه زه قربانه

اے زما وطنه! ستا په خاورو لوئیدلي یم
ستا په پاکه زمکه په خړیو سوباندې تلي یم
کله غورزیږدلي یم، کله پاسیدلي یم
ښکلي ستا آزاد و فضا گانو کښې لوی شوي یم
اوس ښکلي زلمی شوم، قربانیږم به له تانه

اے خُما وطنه پاکستانه! اے د گلو باغه گلستانه!
خُارشمه له تانه، یم له تانه زه قربانه

اے زمونږ وطنه! دښمنان په تاراڼلي نشی
زه ئې درته کیږی ډیر، خودا جرأت کوي نشی
تاراغورزول غواړی، مقام ته دې کټي نشی
دښمن به په تاخنګ راشی داچرته هم کیدي نشی
سربه ورله مات کړو بیا به گرځی سرگردانه

اے خُما وطنه پاکستانه! اے د گلو باغه گلستانه!
خُارشمه له تانه، یم له تانه زه قربانه

ژوند کښې مو وطن ئې، هم په مړینې به وطن ئې
اوده به ستا په غیږ کښې، تر قیامته به مدفن ئې
مونږ وطنه! ستایو، ته ضامن زمونږ د تن ئې
ته گلشن گلشن ئې، ته چمن چمن ئې
ستا په پاکه خاوره کښې مو کور دې ښه روښانه

اے خُما وطنه پاکستانه! اے د گلو باغه گلستانه!
خُارشمه له تانه، یم له تانه زه قربانه

اے خُما وطنه زه به ستا سندرې وایمه
کرمه ستا صفت به د وفا سندرې وایمه
ژوند کوومه تا کښې، زه د تا سندرې وایمه
ښکلي ستا هواده د هوا سندرې وایمه
ته خُما دلبر ئې، زه خُاریږم له تانه
اے خُما وطنه پاکستانه! اے د گلو باغه گلستانه!
خُارشمه له تانه، یم له تانه زه قربانه

رباعی

همیشه اوسه خاموشه بي مطلبه مۀ وئيرۀ
دمعني او دمطلب شه بي معني تۀ مۀ غيرۀ
په خپل ځان به نۀ پوهيرې په جهان به نۀ پوهيرې
خاموشي بکلي طاقت دې ، که دانا ئي و پوهيرۀ

رباعی

تۀ ياري له هر چا مۀ کړه دلبري له هر چا مۀ کړه
نو کړي له هر چا مۀ کړه ، دلداري له هر چا مۀ کړه
خلق خو رنگه پيدا وي ، ځني څنگه ځني څنگه
بنۀ راټول اوسه په ژوند کښي تۀ ، زاري له هر چا مۀ کړه

ډير خطر دے!

له نيست نه پيدا شوے تۀ په هيڅ نۀ پوهيدلي
چي راغلي دې دنيا تۀ ، تا حرکت نۀ شو کولي
حيوان چي څنگه ژوند کا ، تۀ هم هغسي حيوان وي
بي حسه ، بي مجالۀ ، تۀ له مورۀ زيريدلي
بي وسۀ وي محتاجه وي ليوالۀ وي ضعيفه
رو رو دې حرکت کړلو ، له ځايه پاسيدلي
چي لوئي شولي بلا او اژدها درنۀ شوه جوړه
داړل کوي ، شلول کوي هر څوک دې تا چيچلي
گريوان کښي سردننۀ که چي څۀ ئي!
اشرف ئي کائناتو کښي تا ځان دې غورزولي
انسان ئي تۀ انسان ئي خپل مقام لره تۀ فام کړه
مکان کښي هم بادشاه ئي ، اسمان تۀ هم ختلي
په سوچ دې زندگي کوۀ اے ياره ډير خطر دې
لاهو به په سيلاب شي ، بيا به نۀ شي راختلي
سحر دنيا شته دے خوتۀ ذيب او اخلاق نشته
هر څۀ دې پيژندلي ، خو خپل ځان نۀ شي کتلي

هیردې کرمه!

هیردې کرمه جانانه! هیردې کرمه
 لارې رانه! جانانانه تیردې کرمه
 زماوه مینه مینه، ستا وو فریب دلبړې
 مینه اوس چا سره کړم، جانانه کیردې کرمه
 اوس فریادونه کرمه، زه تش آهونه کرمه
 سورې سورې دې کرمه جانانه شور دې کرمه
 په طمعو طمعو مې زرګې سترې شو
 عمرونه تیر شو رانه، جانانه زور دې کرمه
 سحر! بیا به چاله، داخپل زرګې ورکړمه؟
 خدایګو کچه دې کرمه، جانانه تور دې کرمه

”له ارمانه زندګۍ“

تاوښه درله سر کړې ډیره ګرانه زندګۍ ده
 سترې به دې زړه کړې له ارمانه زندګۍ ده
 هسې به پریشانې په سوچونو په فکرونو
 شي به پشیمانه، پشیمانه زندګۍ ده
 لټون کوې بې واړه، لیونې لیونې ګرځی
 حیرانه به دې زړه کړې دا حیرانه زندګۍ ده
 هرڅه به حاصل کړې، اطمینان به حاصل نه کړې
 تل به پریشانې، داپریشانې زندګۍ ده
 لاس لړکه له دنیانه، هسې شور او هسې شردې
 زرګې به دې راډک کړې دا ستومانې زندګۍ ده
 داژوندن هوا، دافننه ده، یوه ورځ ده
 ښه کله زندګۍ ده، درویشانې زندګۍ ده

رباعی

ډیر عمر مې کړو تیر، زړه مې تنگ شولې د نیا نه
 ما ولیدل ډیر ډیر، دلته تیر شومه هر چا نه
 انسان خپل غرض غرض کا، خپل مطلب پوراپورا کا
 طمع کړه له رب رحیم نه، طمع مۀ کړه له دادا نه

رباعی

ژوند چې کله تیر شی، نو بیا کله راځی
 چپي چې کله لارې شی نو بیا څه له راځی
 ژوند یو وارې ژوند وی په دې پوهه شه عالمه
 ستا په بي حسی او ناپوهی مالۀ اشنا کله راځی

رباعی

زۀ به څه وایم له خلقو تاسو خپله باندې ووينئ
 خنک روزگار کوی داخلق تاسو باندې لاندې ووينئ
 نه انسان نه مسلمان وی نه پښتون او نه څه بل څه
 تاسو هر څه هر څه ووينئ هر څه ځانګي ځانګي ووينئ

غزل

څۀ راغلم دلته او څۀ مې او کړۀ دلته
 بد مې خومره او کړه، کۀ بڼۀ مې او کړه دلته
 دنیا ته چې زۀ راغلم نو بڼۀ هوا پرست شوم
 هلته مې جانان سره وعدې وکړې، او نه مې او کړه دلته

څۀ غرض دنیا سره، څۀ غرض هوا سره
 ټول گناه گناه شومه، څۀ مې او کړۀ دلته
 نن خو دلته یمه زۀ، سبا به دلته نه یمه
 خومره خطا کار شومه، زړه مې وکړه دلته

دا دنیا تیر پرې زر، عمر فنا کیږي زر
 سحر خان ته وگوره وړه دې، او که پرې مې وکړه دلته

❖ وختونه درومي ياره! ❖

دادې وخت دے اوس ښه روغ ئي ، سبا بيا به څه کړي
عاقله او اوره بيا به ژرې په ژر به څه کړي

سترگې به لاړې شي ، اعضاء ، حسونه کار به نه کړي
دنیا نه او اوره څه حاصل کا ، په دنيا به څه کړي

وختونه درومي ياره! بيا نه راځي ----
نن خو ژوندي ئي بيا بيگانه څه کړي

ته خو سندرې د دنيا کړي د دنيا بلبله!
خله به دې بنده له چغار شي بيا چغا به څه کړي

ډير وفا دار فرمان بردار دلري ئي ياره
درنه به ورکه دلري شي په وفا به څه کړي

په غوږيو او اوره د سحر د حقيقت خبرې
خپله دې کټه هم تاوان دې بيا ځما به څه کړي

آخري سلام

واخه آخري کلام ، واخه آخري سلام

واوره مي د زړه کلام ، واوره مي د زړه پيام

لاړې ته ورک شولې ، له دے محفل نه

لاړې ته اووتې ، زماله دل نه

لاړې فنا شولې ، له دے بورجل نه

لاړې لاړې ، له لوئي غوبل نه

لکه بورا شوي ، ته جداله گل نه

ورمه خوره شوي دنياسته کاکل نه

وايمه د زړه پيغام ، په مينه ، په ډير احترام

واوره مي د زړه کلام ، واخه مي د زړه سلام

واخه آخري کلام ، واخه آخري سلام

واوره چي د زړه کلام ، واوره چي د زړه پيام

علم دے سينه کښي وو ، تا خپل جلوت او ښودو

څومره دے خدمت او کړو ، تا شرافت او ښودو

تا ښه سبق او ښودو ، تا ښه عظمت او ښودو

څومره دے عزت او کړو ، تا ښه عزت او ښودو

خلق دے بينا کړله ، تا بصارت او ښودو

تا خو تمامي عمر ، ښه حقيقت او ښودو

واورہ می دزیرہ کلام، واورہ می دزیرہ پیام
 واخلہ آخری کلام، واخلہ آخری سلام
 هلك وي پکڻی خوان شولي
 غریب وے پکڻی خان شولي
 خوان وے اوس پڻی مان شولے
 مست وے اوس بے جان شولے
 لہ ژوندہ ټول قربان شولے
 دهرچہ، خکھ جانان شولے
 واخلہ می دزیرہ بیان، خفہ دے پسه تاهر گلفام
 واخلہ آخری کلام، واخلہ آخری سلام
 تہ بناو ټی نه وے تہ خوانگریزی نه وے
 تہ خلوص خلوص وے ټول تہ شرارتی نه وے
 صبر دے مدام کرے، تہ خه حرصی نه وے
 ژبه دے ساده ساده، هیخ دے بد نیستی نه وے
 ټول وے تہ حیا حیا، تہ خوفحاشی نه وے
 تل دے محنت کرے دے تہ خو وخت پاسی نه وے

تل به یادومه دے، صاحبہ ستا ساده کلام
 واخلہ آخری کلام، واخلہ آخری سلام
 ولے رافه لارے، تہ له مونږ جدا شولے
 ولے نن تنها شولے، لارے فنا شولے
 مونږ دے چاته پرینودو ولے بے وفا شولے
 ختمه زندگی دے کره خکھ نن جدا شولے
 لارے فنا شولے، گوري چي دچا شولے
 خي چي نور محمد صاحب، زیرگیه په ژړا شولے

ولاروے تہ په شکلی بام، وے تہ دهرچا غلام
 واخلہ آخری کلام، واخلہ آخری سلام
 خفه نن استاذان شولو، خفه ټول شاگردان شولو
 خفه هریوزرگی شولو، هر ذهن پریشان شولو
 تا گورو، تہ به نه ئے، ستا دیدن راته ډیر گران شولو
 مکتب زمونږ ویران شولو، نن خوشی دامیدان شولو
 خفه خفه می دزیرہ وی تل، نن ستا په تک گریان شولو

دعاراته کوه ياره آخری شولومی دا کلام
واخله آخری کلام، واخله آخری سلام

(”يادگیرنه“ دا نظم په ۳۱ دسمبر ۲۰۰۹ء د زیارت په ورځ
نور محمد صاحب محله دیوان خیل لوند خور د ریټایر
کیدو په آخری ورځ گورنمنټ هائی سکول لوند خور په
”بزم ادب“

کښي لوي غونډې ته پخپله ژبه وئيلي وو.)

غزل

غواري دادنيا پسي گرځي ليو نو پشان
ځان ورته لوگي کړي، ليو نۍ د سپيلنو پشان

بل فکر ئي نه وي خو دنيا دنيا په ژبه کړي
دا خس و خشاک دې، دې ئي گنړي دُر دانو پشان

دومره ډوب دنيا کښي چي، ځان جهان ترې هير دے
سوچ او کړه سرتيټ کړه، ددرنو په شان

ډيره کله دنيا کړي نو به خه وشي ---
خاورو نه به لاندې شي ته هم د مخکښو په شان

هر وختي د تللو انتظار کوه ډيره نشي
اوسه دې دنيا کښي اے سحر ميلمنو په شان

زرګۍ لیونیه!

بنګلې زندګۍ وه په سبا سبا کښې لاره
بنګلې زندګۍ وه په بېګا بېګا کښې لاره

راغلبه خزانونه، بهارونه رانه لاره
رو رو فنا کیرم، په جفا جفا کښې لاره

زړنو کښې تیرې دې، تورې کوکې تو غمونه دې
زرګۍ لیونیه، په وفا وفا کښې لاره

عبث مې زندګۍ کړه هسې تیر شولو وختونه
لاره زندګۍ مې په ګناه ګناه کښې لاره

غمونه زندګۍ وه، دردونه زندګۍ وه
زرګۍ پکښې خورپرې په ژړا ژړا کښې لاره

موندلې زندګۍ مې هسې ورکه کړه پخپله
راکړې عطیه وه، په خطا خطا کي لاره

عجه ئې اے وخته! بیا دې څو ک نشی موندلې
سحر! زندګۍ دې په دنیا دنیا کښې لاره

څه نادانه نیم

که زه نیم غلې څه نادانه نیم
که زه خاموشه، څه پرېشانه نیم

دا خاموشی خود حکمت حصه ده
دا خاموشی دعبدات حصه ده

زه لسه فطرت له لسه ازله داسې

زه لسه قدرت له لسه اوله داسې

چې پرې څو ک نه پوهیږي زه په هغې پوهیږم

د زړه مې سترګې بینا زه په هر شی پوهیږم

د ابې وفا دنیا ده نه ځما ستا دنیا ده

ځکه غرض نه لرم، ځما جدا دنیا ده

دنیا ته سوچ وړې نیم په ګډو وډو سردې

هډو څه سوچ نه لری څنګه بکاره خود سردې

دنيا پرست دى همه، هوا پرست دى همه
 خومره نادانه دنيا، ماده پرست دى همه
 نه اميرى مې خوښه، نه مې شاهى ده خوښه
 نه افسرى مې خوښه، نه سلطاني مې خوښه
 ظاهر قفيريمه زه، زره دبادشاه لرمه
 گدا گدايمه زه، زره ديو شاه لرمه
 نه مې رسمونه لگى، نه رواجونه لگى
 دادبې دردو دنيا، خمما دردونه لگى
 دادنيا دوه ورځې ده، فاني فاني دنيا ده
 د خوب و خيال دنيا ده، خيالي خيالي دنيا ده
 چا ترې نه څه جوړ کړى، په حقيقت پوهه شه
 ته په خپل رب پوهه شه، ئي په قدرت پوهه شه
 کوى سحر د تصوف او داناني شاعري
 واوره داشعر مې د نظم دلته شو آخرى

“پخوا خوداسي نه وو”

پخوا خو داسي نه وو، لکه اوس چي دادنيا شوله
 ساده ساده دنيا وه، زندگي ټوله خندا شوله
 هره خوا د کرکي، دېمنې اورو نه بل شولو
 مينه مينه لاره، زندگي ټوله جفا شوله
 چرته کښې مونږ پټ شو، خلق ټول درنده شوې دى
 زره نه خندا لاره، زندگي همه ژړا شوله
 امن په کرو هونو چرته لرې لرې تلي دې
 خير بښکړه لاره، زندگي ټوله رسوا شوله
 تبت کړه سر مسلمه، لږ پخپل گريوان کښې او گوره
 ولي ته گډوډ شوې، گډو وډه دې سودا شوله
 اے سحر! مه وايه، د زره خبره ولي کړه
 زره خمما خوړيږي نو دا شعر مې وينا شوله

“گناهونه”

آخره زمانه شوه بڼه په جاردی گناهونه
 پروا او احساس نشته په ناتاری دی گناهونه
 مالونه دولتونه لوی مقصد د زندگی شو
 یوځلي خدایکو نه شوه په باریاردی گناهونه
 په خلوري باندې سر شو، کړی گناه، گناه نه کنړی
 روانه سلسله ده، په قطاردی گناهونه
 تپو س به له دی کیږی، دا توقی نه دی یاره!
 ورځ به څنگه خدایي له، په انبار دی گناهونه
 دانسان او د حیوان څه دلته فرق پاتې نه شو
 انسان شولو حیوان، او په زار زاردی گناهونه
 په بیرته جوړ د جهل تور تمونه راوایس شو
 سحر! ته پرې سوزي، بڼه بیسیاردی گناهونه

اے بمونو والا!

داراته ووايه گناه دے خلقو څه کړې ده
 تا پسي داسي داسي دایمونو اراده کړې ده
 واوره بڼه واوره مسلمان د مسلمان روردي
 تا دا د چاسره پیسو باندې وعده کړې ده
 دا د چا پلار، د چا وی مور، د چا بچی وی گلله
 دایي گناه وی، تائي څنگه تماشه کړې ده
 د فقیرانو، عاجزانو، آزارونه اخلي
 توبه توبه که له ازاره، تا گناه کړې ده
 دوه ورځي ژوند دے تا په خلقو باندې اوربل کړے
 مذهب کښي وگوره، د دین تا څه معنه کړې ده
 امن که امن ته لېرې ذوالجلال ته گوره
 درې مخلوق سره دے لویه مسخره کړې ده

بښځي سرتورې دې کړې بښځي بے کوره دې کړې
 زړونه تالا والا شو ، تا عجيبه کړې ده
 خواروې ولي ته د قوم واړه واړه گاونډه
 ظالمه پوهه شه ، تا قوم سره د هوکړه کړې ده
 لږ په زير وگوره انسان ته ، بڼکلی بڼکلی مخ ته
 قوم سره مينه کړه دوی داڅه گناه کړې ده
 او بڼکي ئې اوچي کړه انسان دے دعا گاني به کړي
 ستاسره دانه بڼائي داڅه قصه کړې ده
 سحر! وايه په ادب او په شعرونو کښي ته
 وطن او قوم ته دې دغا هره لمحې کړې ده

قبر

تورو تيارو له به څو
 ډيرو لمحو له به څو
 لرې ميرو له به څو
 خوشي ورشو له به څو
 سترگي راوباسي که ؟
 تورو تيارو له به څو
 ستوري ، سپوږمي نه لري
 تک تورتموله به څو
 بيا به راتله چرته وي
 تش اوسيدو له به څو
 دروازي بڼدي به وي
 تورو تنبو له به څو
 ذرې ذرې به پکښي
 خاورو ذرو له به څو

بندي قيامته پورې
کلكو پنځروله به څو

هلته به يار و دلبر
ديار ليدو له به څو

هلته رنډرا به نه وي
بس تورو شپو له به څو

چپه چپيا به هلته
تش خاموشو له به څو

دشپي سحر به نه وي
ديرا وړدو شپو له به څو

دزړه درده!

دزړه درده! په قلا رشه ستا علاج راسره نشته
څه خوړيږه څه درديږه ستا سرتاج راسره نشته

په زرزور يارانې نشي ، په زرزور دلبري نشي
مينه مينه يم په زړه کښي ، او څه راج راسره نشته

ځمانادان زړگيه! محبوبان کله خپليږي
په څه به زه نژدې شمه ، معراج راسره نشته

دستو رډزمانې د بادشاهانو ته سرتيت وي
فقير يمه حقير يمه ، څه تاج راسره نشته

زړگيه څه درديږه وينې زوي دې بهيږه
سحر ساه دې خيژي څه علاج راسره نشته

غريبان

نوي دنيا شوه، نوي خلق غريبان پکښې څوک نه قبلوی
 ښکلي دنيا شوه، ښکلي خلق م سادگان پکښې څوک نه قبلوی
 دادچرچو دنيا شوه، دادپيسو دنيا شوه
 هسي زړه مۀ چوه تۀ، داسي خواران پکښې څوک نه قبلوی
 اوس د نځرو دنيا شوه، د مسخرو دنيا شوه
 داد دروغونو دنيا، د اصادقان پکښې څوک نه قبلوی
 نه دۀ خپلوی به که څوک، نه به یاری دۀ که څوک
 چي څو مالداره نه وي، د اعا جزان پکښې څوک نه قبلوی
 خیر دۀ که خړو نو هم، چي دنيا دارئي نوښۀ
 په دانائۀ دې څۀ کا، دادانایان پکښې څوک نه قبلوی
 ډیري یارئي، دوستي مې زړۀ سترې که
 چي خوار عاجز وي کله، داسي یاران پکښې څوک نه قبلوی
 که تۀ یو بزړګ د زمانې شي نو څۀ----
 سحره نه قبلوی، خوار فقيران پکښې څوک نه قبلوی

اے باغه!!

اے باغۀ تۀ دچا وۀ، اوس دچا شوۀ
 وفا درپکښې نشته دادچا وۀ اوس زما شوۀ
 دنيا اړت منګي دۀ، کله لاندې کله باندې
 ډکیري او تشیري، کله هغه کله داشوۀ
 مایه هم یو ورځ، خړ سیلاب لاهو که
 دروازي دباغ وراغ مې، کله بندې کله واشوۀ
 په یو حال کښې چي څوک دې هغه الله دۀ
 پرون تۀ ښکلي سمسور وۀ نن فنا شوې
 تۀ باغ وۀ ښکلي وخت وو، بلبلانو به نعرې کړې
 اے باغه! کله څنګه، کله څنګه، نن غوغا شوۀ
 سحر! څه دچا دې؟ دنيا هسي غولول که
 حقیقت کښې نه د ځوی، نه د دادا شوۀ

اے وخته!

کاش چي بياراغلي اے وخته!

ورځو شپو کړلو نا وخته

بيا ماشوم شمه هلک شم

چي هيڅ درد مي نه وي چرته

چي زه روغ شمه گزيريم

کله هلته ، کله دلته ---

مي ځواني د مور او پلاروي

چي زه شاه وي به له تخته

لاپروا کوڅو کښي گرځم

په کور راشم مسرته---

کاش چي بياراغلي اے وخته

چي ځواني راکړي په بيرته

د ژوندن څنگه دستور دې

سترگورپ کښي شي ناوخته

ډک گلونه مي تالاشو

زه به څه وایم له بخته

کاش چي بياراغلي اے وخته

څومره ډک ئي له حسرته

تا کښي څومره فلسفه ده

ته يوراز ئي له قدرته

تک ، فنا د تا دستور دې

څومره ډک ئي له هيښه

تا خفه زما زرکي کړو

سحروائي له عادته

رنګینې به خاورې خاورې

دا مور او پلار به ورک شی، داخوانی به خاورې خاورې

داکورونه به تس تس شی، خوشحالی به خاورې خاورې

نن خومره بېکلی بېکلی، داته خو رنګه مستی کړې

داورځي شپې به واورې، دامستی به خاورې خاورې

نن ډکه دې جولی ده چې شیندې ئې لور په لورې

سُورته به دې لمن شی دا جولی به خاورې خاورې

د پاتې چرته نه ده، دادنیا ټوله فانی ده

رنګینې به خاورې خاورې زندگی به خاورې خاورې

هوا ده چې تیریرې، او به دی چې بهیرې

هر څه خاورو کېنې پتیرې، شی هستی به خاورې خاورې

دوه سترګې دې خلور که، هر قدم سره احتیاط کړه

کړاوونه ټول به خایه، شی تادی به خاورې خاورې

قطعه

حیران یمه دې خلقو ته، په هیڅ هم نه پوهیږی

بی ټوله زندگی کړی، بی مهاره پکښې تله کړی

په دواړو جامو شخوند که، پروادخان هیڅ نه که

روان په کپړه لاره، هر څوک پکښې دوی مله کړی

سنگ مزاجه!

سپینه مې شوه گیره خو زرګې هډو پوهیږی نه

لاره زندگی ټوله، زرګې زما سمیرې نه

هسې کور لرګې یمه په بار کېنې زه راوتې یم

روث شوممه، رژپر مه، نیغیرې نه

مخ مې ټول راګونجی شو، وجود مې ګونجی شو

ساه اخستی نه شمه خو نیت ځما بڼه کیږی نه

هسي به لگيا ټيمه بي پيچه به غږېږمه
ژبه مې چارنۍ شوه خو او دريږي نه

ترس راكښي نشته دى، په خوى لكه زمري ټيمه
هښي سنگ مزاجه يم درديږي نه

شپي ورځي مې تيرې كړې دنيا مې ټوله اوليده
بي مينې زرگي مې دے په چاهلو خوريږي نه

زه سحر به خه كوم، زه سحر به خه وائيم
گورمه چاپيره مې زرگي خكه وئيرې نه

غزل

تاله مينه خنګه درکړم زه وفاله کومې راوړم
د بازار کښې چرته نشته زه خندا له کومې راوړم

جدائي ذري ذري کړم، ستا انکار راله زه وچوؤ
هيڅ اميد د مينې نشته، دا صدا له کومې راوړم

خله بهر خوره خوره، زه دننه کړه بنائسته
نه دننه، نه بهر، زه بکلا له کومې راوړم

ډير خوند، ډيره مزه کوى د مينې دنيا گئى
مينه مينه لټومه، دادنيا له کومې راوړم

خواره برخه مې نصيب ده دلبرى مې دلبر نه که
زه سحر له کومې راوړم زه رنږاله کومې راوړم

﴿ ځما زړه درپسې ژاړی ﴾

همیشه دے یادومه ، تازه هیر کړمه دلبره
دا په زړه به ټول لیکمه ، تازه هیر کړمه دلبره

ستا خوږې خوږې خبرې ، تا وعدې چې به کولي
زه په تابه پائیدمه ، تازه هیر کړمه دلبره

می زرګې له تا خفه دې ، می گیلې له تانه کیږي
بی وفا وې بی وفا ، پوهیدمه ، تازه هیر کړمه دلبره

ماخو وې چې ته زما ئې ، زما بکلی محبوبا ئې
شپه او ورځ به سوزیدمه ، تازه هیر کړمه دلبره

لارې لارې ته جدا شوې ، داته څومره بی وفا شوې
بنکاری هجر کښې به مرمه ، تازه هیر کړمه دلبره

تار سوازه پرینودمه ، بیا به داسې نه کوومه
داجور زه نه پوهیدمه ، تازه هیر کړمه دلبره

می دصبر تیرې ایښې ، دزخمی زرګې دپاسه
خپل زرګې زه صبرومه ، تازه هیر کړمه دلبره

داخو ته ئې چې ته لارې زما زړه درپسې ژاړی
تاپوښتمه ، تاپوښتمه ، تازه هیر کړمه دلبره

ته چې لارې رانه لارې ، ځما زړه درپسې ژاړی
زه دې حال معلومومه ، تازه هیر کړمه دلبره

خدائیکو ستړې می زرګې کړو ټپوسونو ټپوسونو
ستا په مینه باندي ډیرو کړیدمه ، تازه هیر کړمه دلبره

زه سحر دې پریشانسه زه یم هسی سرگردانه
تل په تابه نازیدمه ، تازه هیر کړمه دلبره

غزل

ورک شه دلربا، دخلي ورکه دا دنيا دنيا نړۍ به درله وچوی
نه کاندې وفا دچا، ځنگه، ځنگه، محبوبا، نړۍ به درله وچوی

ډير ياران مې او کتل، ډير خوبان مې او ساتل
نشته دې ياري دچا، هسني هسني وي خوبا، نړۍ به درله وچوی

لا پروا شه ته دهر خوبا، نړۍ ته صبر کړه له بې وفا
پوهه به شي بې وفا، ځنگه دی دادلربا، نړۍ به درله وچوی

نه راځي جانان چاله، لرې وي هر يو خوبا
ژوند به درله کړی سبا، ژوند به درله کړی بيگانۍ به درله وچوی

ته به ترې نه څار څار، ټول به ئې لوکي لوکي
وايمه د نړۍ نه دا، نه کوی وفا، نړۍ به درله وچوی

وايمه زه حال ديار، نړۍ ځما چاودلي دي
ژوند به درله کړی تېا به راته کړي دغا، نړۍ به درله وچوی

نشته دلبري دچا، نشته دې ياري دچا
مه کړه ته ياري دچا، دغه دي جفا جفا، نړۍ به درله وچوی

توبه د ښکلوزه کړمه، پيا مې يوسي بې وفا
سحري په ښکلا کښي همه بيا ښکلا، نړۍ به درله وچوی

اے مالکه د جهان!

اے خالقه د جهان!

اے مالکه د جهان!

خومره لوئي دے، ستا احسان
خومره لويه ستا هستي ده
خومره لويه ستا خدائي ده
کائنات دې ټول پيدا کړه
مخلوقات دې ټول احيا کړه
ټول خيزونه دې عطا کړه
خومره لوئي لرې خپل شان

اے خالقه د جهان!

اے مالکه د جهان!

زندگي دې ورعطا کړه
تاد خاورو داوبو نه
عجيبه دې ورکړو رنگ
عجيبه دې ورکړو شرنگ
عجيبه دې ورکړو خوند
سم جدا جدا فرهنګ
هم رحيم ئې هم رحمان

اے خالقہ د جہان !

اے مالکہ د جہان !

تول مایہ دی ستاپہ خوان

دھمہ مخلوق میزبان

کائناتو کنبی ئی گران

اے رازقہ د جہان

ستا عاشق دے ہر انسان

اے خالقہ د جہان !

اے مالکہ د جہان !

ہر یوزرہ پہ تاقائل دے

ہر یوروح تاتہ مائل دے

ہرہ ژبہ ستا صفت کری

ستا خدائی باندی گویان

وی کافر کہ مسلمان

اے خالقہ د جہان !

اے مالکہ د جہان !

خزانہ دی تاسرہ دی

دردانی دی تاسرہ دی

پکنبی پتا او خہ بکارہ دی

خہ پہ زمکہ، پہ آسمان

ستا صفت می پہ زبان

اے خالقہ د جہان !

اے مالکہ د جہان !

ستا صفت چرتہ ختمیری

ستا ثنائہ تمامیری

نور مخلوق چہ پیدا کیری

ستا صفت باندی وئیری

کہ سحرخی فنا کیری

سلسلہ بہ چلییری

تہ الہ ئی، تہ سبحان !

اے خالقہ د جہان !

اے مالکہ د جہان !

دلتۀ له چاسره ❖

بس دې څۀ له دې جهانۀ

زندګۍ ده، دلتۀ ګرانه

دادنيانۀ پوره کيږي

زندګۍ ده، له ارمانۀ

دلتۀ چاسره روزګار کړي

هر څوک تيز ځي له هوانۀ

مادپر وليدل پخپلۀ

دې دنيا کړل سرګردانۀ

وخت آخر شو فتنې ډيري

دا ښکاره ده له قرآنۀ

اے سحر تۀ حکيم او دانانۀ ئي

چي حکمت وائي له ځانۀ

--- دنيا بدله شوه! ---

چي گورمه دنيا تۀ، نو دنيا بدله شوه

هغه خلق ورنۀ څۀ شو هره خوا بدله شوه

پخوا به خنديدل، زۀ په هيڅ نۀ پوهيدمه

دا څۀ راسره وشو، مې خندا بدله شوه

په لارو په کوڅو کښي، په کورونو په پټو کښي

آ خلق چرته نشته، دافضا بدله شوه

گرځيدۀ به کير چاپيره کله يو خوا کله بل خوا

اوس ورک دی له دنيا نۀ، دادنيا بدله شوه

وفا چاسره نۀ کړي عجبۀ زمانۀ ده

زما بدله شوه، هم دهر چا بدله شوه

اوس نوي نوي خلق دی اوس نوي دنيا گۍ ده

فضا بدله شوه، ټوله هوا بدله شوه

خوږۀ خوږۀ دنيا وه، څۀ بل رنگي هوا وه

آ خلق ورنۀ تللی دی، ښکلا بدله شوه

آ ښکلی ښکلی خلق وو ټول خاورې خاورې شوے

زرگۍ دسحر خوږ دي ئي ادا بدله شوه

﴿ دخټو يو صنم ئي ﴾

تش غوښي هډو کي ئي، درنه دې دومره لگي
دهو اسره خبرې، د آسمان سره خبرې

د ننه سخا چيمبېرې ئي ډېوزې درنه خيژي
د خان سره خبرې، دخپل شان سره خبرې

تا خان ته دې کتلي، خپل انجام ته دې کتلي
فرعون ته خان ته وائي دخپل آن سره خبرې

خپل خان ته دې لږ پام کړه، شرم شرم کړه له ځانه
په سخا وجود مغرور ئي، خپل ارمان سره خبرې

ټوله زندگي دې يو خو کاله، يو خو ورځي
بيا ترمي ترمي شي به، بيا سبحان سره خبرې

داسر دې نه ټيټيږي، دازره دې نه پوهيږي
دنيا سره خبرې، د جانان سره خبرې

بوداشوې پوهه نه شوې راټول شوې پوهه نه شوې
دپوهو لري لري، د ناسادان سره خبرې

مغروره! خدائي دې پوه کړه داته ولي نه پوهيږي
غريب نه لري لري تش د خان سره خبرې

اے يار! هيڅ هم نه ئي تش دخټو يو صنم ئي
بشره دې خاورې کيږي بيا جانان سره خبرې

نن ئي سبابه نه ئي، داستا څنگه بقاده
مسلم شه سم انسان شه، هر انسان سره خبرې

غزل

داعشق او مینه په دنیا به می یادگار پاتې شی
 ښکلي جانان، ښکلي لیلا به می سنگار پاتې شی
 نور روزگار ونه، مشغلي کاندې هزارو گری
 چي پرې ژوندې یم، هغه نوم به می دلدار پاتې شی
 د زمانې طوفان به، ورک که هر څه
 عشق به دې بچ که له طوفانه به گلزار پاتې شی
 مینه مجاز که حقیقت وی مینه ژوند دې خلقه!
 دې دنیا گټې کښي به روزگار هم آخرت کښي به روزگار پاتې شی
 مینه کړه مینه کړه سحر! چي ژوندن ومومي
 وختونه لږ دي، هسي نه چرته په لار پاتې شي

غزل

ستا دمینه ټول نقشونه می په زړه پراته دی
 زه وړانوم ئې له زرگی نه، خو پاڅه پرته دی
 ستا دمینه نه قریان شم عجیبه غوندې ده
 لکه چي کانږې په اوبو کښي سم درانه پراته دی
 ښکاری خونه ظاهره، ځکه چي جدا جدا یو
 محسوسومه چي په زړه کښي می خواږه پراته دی
 نوې نغمې، نوې سندرې په زرگی کښي چرته
 ته رانه تلې نو تارونه ټول ساړه پراته دی
 تا چي سحر سره وفا ونه کړه نور به څه کړي
 لامی دمینه احساسونه ټول اوډه پراته دی

رباعی

دنيا دارپه حقيقت چرته پوهیږی
 دنیا دارپه صداقت چرته پوهیږی
 ئی نظر او زړه کار نه کړی
 دنیا دارپه شرافت چرته پوهیږی
 رباعی

قدر دانسان که، دوه ورځي ژوند دې
 هر انسان جانان که، دوه ورځي ژوند دې
 پوهه په خپل ځان شه، اے ناپوهه یاره!
 فکر هر زمان که، دوه ورځي ژوند دے

حسن

زړه مې نه تور یږی د دنیا د ښکلو ښکلو نه
 نوې نوې غواړی، دلریا د ښکلو ښکلو نه
 حسن عجب شی دے، زړه مې وړې په یو کتو باندې
 مینه، وصال، غواړې، هم وفا د ښکلو ښکلو نه
 خه وکړه مې مینې، محبوبا، او زړه زما سره
 رسوا شوم بی قراره بی نوا، د ښکلو ښکلو نه
 زړه قلا روومه زه، زړه تیرې صبر وومه زه
 چرته قرار یږی، دارسوا د ښکلو ښکلو نه
 چي چا سره مې مینه کړه، سحر بی وفا ووتل
 جدایمه ټیږم، په ژړا د ښکلو ښکلو نه

خپل استاذ ته!

دازله چې زه راغلم ----

نو نظر ځما په تاشه

څومره بڼه ته لگيدې به

ابتداء ځما دژوند وه

مي معصوم معصوم زړگي وو

ټول جهان راته تياره وو

پريدمه، بورنيدمه، دهرچانه، دهر څه نه

تا ----

الله ---- الله ---- راوښود ----

الف، يا دې راته وښود ----

تا ----

رو رو په سمه لاره زه روان کړم

تا ----

عادت کړم په ستاينه

دالله ---- دالله ---- دالله ----

تا ديوه درنږاراکړه

تا په نيغه لار روان کړم

که ته نه وې ما به څه کړه

زه به ډوب ووم په تيارو کښي

نه مسلم او نه کافر به زه تير شوې

تازه برکړمه په خلقو

تا تخفه دقرآن راکړه

تا تخفه دپوهي راکړه

تا ----

ځما غاړه دې کړه هسکه

شوي ځما سترگي اوچتي

ټول جهان دې راته وښود

جهانونو نه خبر شوم

چې دا څه دي ----

احسانونه دې بې شماره

تازه نه شم هيرولي

مي د مور دپلار نظري

مي دپلار نيکه ځيگرني

دپلرونو، دنيکونو ----

سره دې ژبي خبرې ----

سره دې سترگو کتلي ----

د وړوکی ژوند یادونه-----

په زرګي باندې مې نقش دی

اوس چې کورمه زۀ تا ته!

نو ---- زرګي ځما خوړيږي

ټول وجو دې بهیدلي

تۀ له ځایه نه ----

حرکت کولې نه شي

بنکلي سترګې دے ږندې شوې

بنکلي مخ دے ګونجی ګونجی ---

هغه هر څۀ درنه هیر شو خطا کیږے

تور وینسته دے چرته تلې

ستا آواز کښې درد پیدا شو

سم قدم اخستی نه شي

ورک شوې ، ورک شوې له جهانه!

ستا خالي خالي ځایونه

شو دردونه ----

تیر وختونه رایا دیږي

هر څۀ زړۀ ته نیغ نیغ کیږي

کور خالی --- کوڅې خالی شوې

په حجره جماعت کښې نه ئې

بنۀ وختو نه --- دې ټول پورۀ

بیابا به ---- رانشی، آ ورځې

زۀ ماشوم ---- او تۀ به ځوان وے ---

زۀ به ټول عمر نیمګړے

اوس به زړۀ زما خوړيږي

زۀ عادت ستا د دنیا ووم

اوس مې هغه دنیا ورانه

نن مې هغه دنیا لاړه

نن مې هغه جهان لاړه

مې به ټول عمر په زړه کښې

د سحر د پاک زرګي نه

هیر به نشي

هیر به نشي

اے ځما خپله استاذه

اے ځما خپله استاذه

رباعی

کــه تــه رو غ ئــي بــه و خـوري
کــه نـارو غ ئــي خــه و خـوري
کــه تــه رو غ ئــي جـهـان سـتـا دـه
کــه نـارو غ ئــي زـه و خـوري

رباعی

پــه هـيچـا بـانـدې بـر نـه ئــي
پــه هـيچـا بـانـدې لـر نـه ئــي
کــه خــه دـه رـب ذوالجـلال دـه
پــه هـيچـا مـکـبـر نـه ئــي

رباعی

جـدا او سـالـه خـلقـو تـنـهـا او سـه لـه خـلقـو
سـکـون بـه دـه نـصـيـب وى فـنـا او سـه لـه خـلقـو
عـبـادـت نـه دـه جـار يـاسـى آخـرت نـه دـه جـار يـاسـى
صـحـرا کـښـى او سـيـد ل کـږه، جـدا او سـه لـه خـلقـو

مړې ټڅي ته!

زه به د زړه رازونه چاته وایم، زما بهاره لارې
زما سپر لیه راشه، د ژوند ملگرې راشه، ته مروه لارې
د زړه حالونه به زه چاته وایم، د زړه څوک نشته دلته
مې د قيصو ملگرې، د خوشحالو ملگرې، ته بې گودره لارې

تازه یوازې پرینوم، تاخوزه داسې پرینوم
مې د تیرو ملگرې --- له مازیکره لارې

زه ستاسو چونه کوم، زه ستا دردونه کوم
زه سوداګرې دې کړم، زما دلبره لارې

په نیمه شپه راپاسم، خواکښې مې نه ئې ګلې
د تسلو ملگرې، د پریشانو ملگرې زما ځیکره لارې

په تورو خاورو کښې خو خاورې شولې، زه به یوازې څه کړم
زما د زړه ملگرې تنهاته نه دې کړم مې د زړه سره لارې

ماله لې خوب کښې راشه، زۀ ډير خفه خفه ټيم
 گڼې نو مړبه شمه، تۀ غمگساره لارې
 لاډيروختی وو گلي، مينه به چا سره کړم
 ډير غلي غلي دے کړم، زما دلداره لارې
 دنوی ژوند ملگري! دزارة ژوند ملگري!
 په ماتيري خوري شوي تۀ دسحره لارې

سبا بيا به خۀ وی

نن کۀ اختيار لرې افسرئې، سبا بيا به خۀ وی
 کۀ ډير بناسټ لرے دلبرئې، سبا بيا به خۀ وی
 که القیوم دے هغه ذات چي تل وی به مدام
 تۀ کۀ خو ورځي معتبرئې سبا بيا به خۀ وی
 شان وشوکت تۀ دشاهاانو په تاريخ وگوره
 شاهي دربار کښې کۀ چاکرئې سبا بيا به خۀ وی
 تۀ کۀ خوشحاله ئې سو کاله، لا پروا په جهان
 خۀ شواے ياره که نوکرئې سبا بيا به خۀ وی
 خائي دے ساحل دے لکه خس غوندي به پروت په غاړه
 نن که دريا کښې تۀ په سرئې سبا بيا به خۀ وی
 لتار لتار ويجاړ ويجاړ به دے ژوندن شي همه
 دلته کۀ ډير په کړوفرئې، سبا بيا به خۀ وی

سمسور باغوننه رڼوي تل دخزان يادونه
 که تۀ سلطان د نۀ کشورئې سبا بيا به خۀ وې
 تير بادشاهان د دنيا خۀ شو، مرګی ټول وړې دې
 که تۀ فاتح د بحر وېرئې سبا بيا به خۀ وې
 زير مازيګر شې، هر خۀ زير شې غرغړې که نمر
 که تۀ اخترئې يا سحرئې، سبا بيا به خۀ وې

اے بي وفا!

که تۀ راشي که رانۀ شي ستا وفاته سلام
 خواله که راشي که رانشي ستا ادا ته سلام
 تازۀ رټلې ئيمه تازۀ شړلې يمۀ
 زۀ نور تنهائۀ يمۀ زما دې تاته سلام
 په انتظار انتظار په نن سبا کبې
 تانه جُدا جُدا شوم هغې سبا ته سلام
 ستا دروغو خندا، ماته چي ونۀ خاندي
 زما زرګي دې شين که، ستا مي خندا ته سلام
 زما يوازې دنيا مي د يادونو دنيا
 مي د غمونو دنيا، ستا مي دنيا ته سلام
 چي کله مړ شې سحر قبر له، راچي نۀ شي
 راته دُعا ونۀ کړې ستا مي دعائۀ سلام

رباعی

تښه ښه خبرې کوه پستي خبرې کوه
 مُسکا مُسکا ورسره خورې خبرې کوه
 گرانه خبرې زده که خورې شکرې زده که
 په مړاؤ سترگو باندې مړاوي خبرې کوه

رباعی

ددنیا په شته نازمه کوه
 ددنیا په کړه نازمه کوه
 دادنیا عجبه توقه
 ددنیا په نازمه کوه

(ژوند)

دا ژوند دې که جنجال دې
 دادنیا ده که وبال دې
 راځي تر سختو --- سخته ---
 دم په دم ئي ښه مثال دې
 دا بيلتون دے وفا چرته
 ته خو وائي دا وصال دے
 دلته غم دپاسه غم دے
 نادان وائي ژوند خوشحال دے
 که پرې درومي آخرت ته
 نو بيا دا ژوندن مثال دے
 زړه سترې به دې ژوند کړي
 دژوند داڅه کمال دې
 دا لمحہ لمحہ نو پري
 دا دځاورو يو ديوال دے
 اوس سحر او بيابايگاوي
 دژوندن داڅه جمال دے

توره سیلی

بیکلې زندګۍ وه هسې تیره شوه
رنګینه مې قیصې. وه رانه هیره شوه

یوړم ئې په مخه، طوفانونه وو
ژوند توره سیلۍ وه راچاپیره شوه

ماوے اے زړګیه ته خوشحال به ئې
وار مې شو خطا پکښې، ساه مې تیر وپیره شوه

خو ورځې ژوند وپه سبا سبکې تیر شولو
بیکلې زندګۍ وه دمرګۍ په جال کې ګیره شوه

بیکلې زندګۍ وه بهارونه وو ----
غوره زندګۍ وه راتنه سپوره شوه

سحروو مازیګر شو توره شپه شوله
قیصې د ژوندانه آخر کې نوره شوه

نشته جانان خما!

زۀ هیر شوې جانان بیا ریا دومه، زمائره لیونې دے
زۀ ورک شوې جانان بیا بیتوم، زمائره لیونې دے

پته ئې نه لګې په کومه باندې تلې، جانان مې بے وفا وو
تسلې زۀ له ورکومه، خپل زۀ ټکورومه، زمائره لیونې دے

زمائزګې پسې ژا که، جانان مې ځان رانه جدا که
هسې پرې ځان زۀ غولومه، خپل زۀ قلا رومه زمائره لیونې دے

گرځمه، گرځمه جانان گورم، پسې جهان گورم
نشته جانان خما، پسې زۀ اوښکې توپومه، زمائره لیونې دے

د زړګۍ کور خما خالی دے، چي ورته گورمه ارمان راځي
زۀ جدائی نه شم کولې، پسې به مرشمه له غمه، زمائره لیونې دے

جانان خما د زۀ نه نه ځي، مینه سحر د زۀ نه نه ځي
نیکلې دلبر به خدائیګو ډیر ډیر یادومه، زمائره لیونې دے

اے عَمّا بچیه !!

زۀ به بیا نه یم مابه گورې

رایا دوې به تیروختونه

هرځای به گورې زۀ به نه یم

تا خوروې به مې یادونه

هر وخت به تکره غرمه وې

سوزوې تا به سرۀ اورو نه

مخې دے مخې ته به کیږم

سخته که وې یا راختونه

هره لمحہ به دے یادیرم

زرګې به ستا کوی دردونه

خان به عاجز عاجز درنیکاری

زۀ به دے سوز کوی آهونه

په هیڅ یوځای کېنې به زۀ نه یم

بیا لستوې به ډیر درونه

کت اوپوزې به خوشي خوشي

زما به اوکړې ، ارمانونه

بیا به دامینه مینه نه وې

بیا په زرګې به دے داغونه

چرې به رانشم بچیه !

وکړې که ډیر انتظارونه

بیا به زۀ خاورې خاورې شوې

بیا که ته چانړ کړې ټول گردونه

بې اسرې لسیونې پاتې به شي

بیا داسحر به نه وې ، نه ماښامونه

دایوهوا ده!

وگوره دنیا ته چا ترې څه جوړ کړی دی
چا که هر څه کړی، ترې خالی وتلی دی

دلته کټه نشته ده دلته بقا نشته ده
چا که ډیر گټلی، ترې مرگی بایللی دی

دا فنا کیدل دی، داپه مخه تلل دی
څوک که پیداشوی هغه بیا ورک شوی دی

دا یوه هـــــــــــــــــوا ده، دایوه سیـــــــــــــــــلنی ده
ډیر کورونه وران شو، ټول بادونو وړی دی

چرته راتلې نه شي بیا د خاورو دنیا گټی ته
څوک چې یو ځل تلې، نو بیا چالیدلې دی

هیڅ رو او گودر نشته، دمرگ کور او کوڅه کښې
گـــــــــــــــــیر چې په مرگی شي خلقو ډیر ژړلی دی

هسي به سودا کښې، هسي په فکرونو-----
څه نې حقیقت ده انسان څه کتلی دی

مخکښې هم بې وسه او س هم بې قوت ته
وگوره، سحر ته، سحر څه موندلی دی

ټول پیښور خفه ده

ټول پیښور خفه ده، هره کوڅه خفه ده

اورونه بل دی پکښې، هره لمحہ خفه ده

لارو کوڅو کښې ویره، دهشت دهشت دې پکښې

هر پلو ویره ویره، هره حصه خفه ده

هر خواته او وریږی، عالم ورتیږی پکښې

لمبې لمبې پیښور، دزړه ټکړه خفه ده

وه آزادی به پکښې وه خوشحالی به پکښې

قدم قدم کښې ویره، هره پڼه خفه ده

پیښور سر تیت کړه لکه د گل پریشانه

ټول پیښور حیرانه، دادرانه خفه ده

خلق ژپړی پکښې خلق ویرپړی پکښې

دکور وتل شولو گران، بڼکلی لیلایه خفه ده

ستا خوشحالی خٹ شولہ، ستاسو کالی خٹ شولہ

ناموس ذری ذری دے، ہرہ ذرہ خفہ دہ

اے جادوگرہ خٹ کپڑی؟ خوارہ ہم گرہ خٹ کپڑی؟

دلته خیبر دے مٹہ کپڑہ، ہرہ درہ خفہ دہ

اے پیپنورہ خٹا! اے دزیرہ سرہ خٹا!

پہ تامی زیرہ خفہ دے، ستا زمانہ خفہ دہ

دپنبتنو تاتوبہ، دپختونخواہ زکری دے

د پنبتنو زمکہ دہ، داپنبتنہ خفہ دہ

یاررخصتیرہ تری نہ، کلپڑی باریپری تری نہ

تول لرو بر خفہ دے، تولہ قصہ خفہ دہ

تول پیپنور زاری اخوالو گسر زاری

دپیپنور سحر، سحر خفہ دے ہر یوہ خواہ خفہ دہ

غزل

ہیخ می تری جورنٹہ کپڑہ دی دنیا رالہ زرہ وچوؤ

ورکھ دادنیا شہ، ہر سبارالہ زرہ وچوؤ

ستری می زکری شو، توان می ورک شولو

چرتہ سکون نشتہ، ہری خوارالہ زرہ وچوؤ

چارالہ چہی ورخم، نوپیکہ وخیڑی---

خوک خواخوری نشتہ دے، ہر چارالہ زرہ وچوؤ

جورہ دادنیا، دغمرالہ جورہ دہ

روغ زکری می زاری، دے ژرا رالہ زرہ وچوؤ

ہیخ ئی حاصل نہ کپڑ، کٹ چاڈیر وکپڑ

دادہ بی وفا دنیا وفا رالہ زرہ وچوؤ

سحر اتہ وفا کہہ دو فاسرہ---

نٹہ کانڈی وفا دنیا، دنیا رالہ زرہ وچوؤ

غزل

لاړه لاړه وار دې تیر شو زندگی په ختمیدو شوه
 دهواتیزې چپې وې مې کشتۍ په ډویدو شوه
 غورزنگونه، طوفانونه، زه ئې یوړلم په مخه
 وار خطا تیزو چپو کړم، زندگی په غرقیدو شوه
 پانږه زیږه مې د مخ شوه مې بیکلا درې درې شوه
 لاړ لاړ بهار لاړ، گل غوتئۍ په ریږدو شوه
 زما زړه روږو ډوبیږي، مې په زړه کې تیاره کیږي
 بریو کئی د زړگی ماته، راته دا په خڅیدو شوه
 گورې گورې که زه بچ شم، نور مې ژوند په جهان نشته
 ساه مې نه راځی په بیرته، ساه زما په بندیدو شوه
 د سحر دغه ژوند وو، پوهه نه یم رانه تیر شو
 پرون بیکلې بیکلې وومه، نن ځوانی په زړیدو شوه

غزل

عمر مې ټول تیر شو د جانان بیکلې فکرونو کېږي
 لاړه زندگی مې د خپل یار په څو خیالونو کېږي
 ځوان وومه جانان وومه په طمعو طمعو زور شومه
 ورکه زندگی شوه! محبوبا ستا په یادونو کېږي
 نه اوځي له زړه نه مې، اوسې مې خیالونو کېږي
 مریبه شم له غمه دلریا ستا په غمونو کېږي
 ځان مې درنه ځار کړلو، جهان مې درنه ځار کړلو
 هیڅ خوندونه نشته دې د ژوند بیکلې وختونو کېږي
 سترې بے وفا کړمه، سترې ئې جفا کړمه
 ژونده هسې لارې، د جانان خوږو دردونو کېږي
 گران شو د جانان موندل، ارمان شو د سحر ددل
 لیکمه غزل ځکه د مینې سرو اورونو کېږي

غزل

دوه ورځي ژوند وو مې په يار او په دلدار تير شو
زمانيم گري دنيا ژوند مې بيمار تير شو

څو ورځي ژوند وو، بيا به زه چرته يم
هره لمحې، هر يوساعت مې بې قرار تير شو

زه د جانان په طمع زه ووم د گل په طمع
شوم زخمی زخمی زه، همه خارزار تير شو

زندگي يو ځلي وي، دا ورځي بيا نه راځي
ډير بد نصيبه يم، زه مې آزار تير شو

څوک خو جانان وگټي، څوک ټول جهان وگټي
ما گل جهان بانيلو، داسې بار بار تير شو

زه له ازل په جانان باندې مين راغلي
ژوند مې همه له خپله ياره په خارزار تير شو

داوسيدو چرته دې، د موسيدو چرته دې
ژوند مې هارهار تير شو، داسې داغدار تير شو

ځکه خو وایم زه سحر ډکي دغم سندرې
ژوند مې جدا له ياره په ناتار تير شو

مينه مينه

لرکه نفرتونې، مينه مينه راپيدا کا، دوه ورځي دنيا ده
مه کړه حسدونه، ښکلي مخ دې په خدا کا دوه ورځي دنيا ده

ولي دې په زړه کښي توتمونه دي، ولي دې په زړه توره تياره راخوړه شوې ده
ته په سخا ضمير، په سخا پنجره کښي راگير شوې ئې زړه خپل صفا کا دوه ورځي دنيا

ته چرته او زه چرته، دا خو خپل خالق په لوڼي حکمت راپيدا کړې يو
خاطر که له وختونو، زرانسان کډه جدا کا، دوه ورځي دنيا ده

ولي په زړه ډک ئې ياره اتانې زه تپوس کوم
آخريوه گناه وي، ياره ولي ته خطا کا، دوه ورځي دنيا ده

مينه مينه مينه مينه شه، ښکلي ښکلي ښکلي شه ---
خو به تورو خاورو ته، دلته نن ښکلا کا، دوه ورځي دنيا ده

خو په داسې لاره، طوفانونه، گړنگونه دي ---
ورکړو فنا کړو ياره، زړه نه دي دعا کا، دوه ورځي دنيا ده

نور غمونې ډير دي، بدنيتي دځان نه لرې کا
سحر غوندي خدا کا، د سپايشان رنرا کا، دوه ورځي دنيا ده

کله چي جانان جداشو

ستا نخبو ته چې گورم په حسرت په ارمانونو
جانانه! ليوني به شم، په فکر، په يادونو
د شپي مي شو کيږه وي، خوب مي تلې دے له سر
سبا کړمه دلبره! ستا په ياد وپه فکرونو
په زړه مي څه چل کيږي، ستا فراق او جدائي شوه
زرگي ځما خوړيږي، ستا په ياد، ستا په دردونو
ستا نخبو ته زه گورم، پکښي تازه ټپوومه
خپل زړه قلاړومه ستا په پاتې آثارونو
تنها شومه دلبره! هيڅ مزه مي ژوندن نه که
د زړه نه مزه لاره، دهجران په سرو اورونو
له غمه به دې مړ شم، چي ته نه ئي اے دلبره
خفه خفه زه پروت يم ستا په فکر په سوچونو
د کوره دکوره محبوبيان واړه فنا شو
سحر! هيرئي نه کړې يادوه ئي په شعرونو

خپل جانان ته!!

زما ارمان در سره يوسه چي ځي
بنکلي جهان در سره يوسه چي ځي
پريږده چي گرځم ليوني ليوني
ځما در مان در سره يوسه چي ځي
د ديدنو نوو ورځي لارې گلانه
همه آسمان در سره يوسه چي ځي
تا مي وجود نه روغ زرگي وړي دي
خيرې گريوان در سره يوسه چي ځي
ته مي جهان ته مي جانان وي گلانه
دانور جهان در سره يوسه چي ځي
ځما جانانه مينه مينه وي ته
د عشق ديوان در سره يوسه چي ځي
تا ليوني کړم سودائي دي کړمه
امن وامن در سره يوسه چي ځي

ښکلي وختونه وو جانانه چرته بيانۀ راځي
هر يو زمان در سره يوسۀ چي ځي
ځما دسترگونه به نم دبيلتانه بهيري
ځما چشمان در سره يوسۀ چي ځي
زۀ به يوازي او تنهاتنه ايم
داخپل جانان در سره يوسۀ چي ځي
ټولني خبري مي پۀ زۀ وليکۀ
ځما بيان در سره يوسۀ چي ځي
ماسره تاد محبت پخي وعدي کړي وۀ
ځما پيمان در سره يوسۀ چي ځي
تۀ د سحر دزرگي درد نسي کله!
مينۀ ايمان در سره يوسۀ چي ځي

(شعر)

مينۀ مي ايمان دۀ ځکه کړمه دا خبري
زۀ مي د جانان دۀ ځکه وائيم ملغلري

درازونو گلي!

ځما دژوند ملگري! دښو وختونو گلي
ځما دټولني دنيا، مي درازونو گلي
دښکلي ښکلي دنيا، مي د يادونو گلي
دخوشحالو ملگري، مي د غمونو گلي
ځما د پاره وۀ تۀ، ځما دلداره وۀ تۀ
وۀ ټوله مينۀ مينۀ، ځما ښۀ ياره وۀ تۀ
تل ماته ناسته به وۀ ځما په طمع به وۀ
سترگۀ په لار به وۀ، په زۀ ښۀ جمع به وۀ
زۀ سُوري سُوري مدام، تۀ لاندې ناسته به وۀ
دروغ په تا کښي نۀ وو، ښۀ ښکلي راسته به وۀ
تا تۀ مامي عمر مي زۀ ساتلي
داسي اوس شوې لکۀ خزان وهلي

چي به خفه ووم، نو پخلا به دے کړم
چي به گډوډوم، نو جډا به دے کړم

تا په رښتیا باندې مې مینه کړې
ماسره پیر دې زړه چاودنه کړې

چي به بیمار ووم نو پریشان به وے
چي به کور نه ووم سرگردانه به وے

تام مې د مال خو کیداری کړې ده
تا د کوډلې مې همیش پهره داری کړې ده

چي به زه وړې ووم نو تا مور کړې
چي به زه سخا وومه، نو تا جور کړې

تا زندگي ځمکې ځار ځار کړه
هره لمحې دے ځان له تارتار کړه

زما ژوندن ته به دے ملا تړلې
زما خدمت ته به دې شا تړلې

تا خپله خوښه چرته کړې نه وه
ځما رضا باندې رضا دې چرې ستړې نه وه

دے لاسو پښو مال به هر څه را کړې
خپل ژوند دانه کله خواړه کله تراخه را کړې

بیکلې وختونه ورځې شپې لکه هوا لایل
بیرته نه راځي وختونه، سم سدا لایل

افسوس افسوس شو سحر، ارمان ارمان شو سحر،
مخ ته چي کورم دیار، مړاوي شو مړاوي دلبر

اے دنگو دنگو خاورو!

اے دخور غارے!

اے دنگو دنگو خاورو!

ماشوم توب کنبی، زلمیتوب کنبی

چی به راغلم دلتہ -----

بنائستہ بنائستہ ----

اودہ اودہ ---

او غلی غلی ---

خوشی خوشی لکیدی به په ما

-- آ

زمانو کنبی ---

لکه گل ترو تازه ووومه زه

زما احساس بیکلی رنگین رنگین وو

زه دفنا سبق نه ---

دورخو شیو د تگ نه

نه ووم خبر ----

په بی غمی په ناپوهی کنبی زما ژوند تیریدو

ما هرڅه څه وکړل ----

زما دکلی دخور غارې!

دنگو دنگو خاورو!

زه نن په مړاؤ سترگو

په زور وجود ---

خپل تیر وختونه کورم

زه شومه مړاوی ---

او ته هغه رنگی ---

په خپل انداز باندې ---

خاموشه پرته ---

په تا خودیږي ---

زمانې تیرې شوے

خو هغه سر او هغه تال دے ---

خدائیکو هغه شاني ---

اوبه رواني درنه ---

گورې په کوم لورې ځي

دلته به نور خلق وو

تلي په کوم لوري ---

اوس نوی نوی خلق ---

ته په خپل رنګ پرته ئي

په خپل آهنگ پرته ئي

ته به شي نوره بنائسته !!

ته به ئي داسي پرته --

په ما به خاورې واوري

زه درنه ورک به شمه

په حقيقت چي زير شم

ماله يو درد راكوې

فنا فنا به شمه ---

بنكاري ژوند دوه ورځي دے

فنا فنا بنكاري ----

بنكلي دخور غاړې!

اے دنگو دنگو خاورو!

تا كېنې سبق پروت دې

يو حقيقت پروت دے

سحر چي كوري كله ---

نو ئي زړگي نوړپړي

او ئي زړگي خوړپړي

له فنا ---

زړه درزپړي

اے دنگو دنگو خاورو

زما د خوړ غاړے

لوگي لوگي

زړه خو هرڅه څه غواړي

کله خاندی ، کله ژاړی --

تل د زړه په لاره مۀ څه

سړیتوب ځني رانغاړي

د خپل ځان نه وویرېږه

تل سایه درته ولاړی

بڼۀ عمل خپله شیوه کا

داسي ژوند کا چې ویاري

د مۀ زرگوپو ته حیران یم

چې په هیڅ دېدو نه اوړی

زۀ سحر لوگي لوگي شوم

زړۀ مې غم ته ورتړغاړی

مازيگر

دا زيرې زيرې نمږ

دلته لوبه مازيگر

چې دنيا ته کسړم نظر

نو سوزيږي مې ځيگر

نۀ په زورده نۀ په زر

دلته ده په مقدر

مۀ خندا که مۀ ژړا

ځما يارا شه خبر

د قسمت نه سوانشته

که تۀ وچوې خپل سر

درسيږي وار په وار

که تۀ لرئ کۀ تۀ بر

نه په جنگ نۀ په جدل

خپله برخه دهر سر

کۀ ډير هرڅه هرڅه وکړي

په يودم کښي شي نظر

چانه اخلي چاته ورکړي

څومره لوي ځما دلبر

که په لویه بیړې سوزئې

شي به ډوب په سمندر

دچا خیال گمان هم نه وی

په دنیا شي نامور

دخدائي لوئي حکمت ته گوره

غریبان کړی معتبر

ما ډیر و لیدل پخپله

بادشاهان شي درپه در

که داتوله دنیا ستا شي

یخ به نه شي ستا تېر

دنیا خورنگه چلیږی

کله سپین او کله زر

بندگی کړه بندگی ---

په الله باندې نظر

دا دنیا عجیبه لویه

دلته وخت دے مختصر

ددنیا نه شه بے نیازه

شه فقیر، فقیر، فقیر

ژوند په نیمه لار کښې ورک شي

عجیبه غوندې سفر

آرزو

ته چه پکښې نه ئې زه به ښکلي جهان شه کړمه

اے زما جانانه! زه به بل یو جانان شه کړمه

ته زما دنیا ئې، تمنا ئې، یو آرزو مې ئې

ته مې تلوسه ئې، زه به بل یو ارمان شه کړمه

زړه نه ټکـــــــــــــورېږی، قـــــــــــــلارېږی په بل چا زما

ته زما جانان ئې زه به نور نور خوبان شه کړمه

زړه کښې مې ښکلا یوه رڼا د تا د مینې ده

ښکلي که آسمان دے، زه به ښکلي آسمان شه کړمه

ستا د غمه ډک زرګی، خیالی دنیا مې خوښه ده

ورکه دې دنیا شي زه به سر و سامان شه کړمه

غواړم چي مې زړه کښې هـــــــــــــر زمان وې ته

ته چي ئې جدا، نوزده به داسي زمان شه کړمه

ځکه شعر وائم مې یو نور د یار په زړه کښې دے

بیان چه د یار نه وي سحرهسي بیان شه کړمه

طارق سحر د مجاز او حقيقت په فلسفه

پوهه او دانشور شاعر دی

پروفیسر ډاکټر راج ولی شاه خټک

(پېښور یونیورسټی)

نوم	:	محمد طارق
تخلص	:	سحر
د پلار نوم	:	یوسف خان
قام قبيله	:	خټک
درک	:	شاه ډنډ، لوند خوړ، مردان، پختونخواه
کسب	:	د ادبیاتو استاد
چاپ کتابونه	:	(۱) د دشت لاروې
		(۲) ژوند یو سراب
		(۳) یادونه او دردونه
		(۴) خالی لاسونه
		(۵) خیالونه او فکرونه